മി.സ്പീക്കർ: ഓർഡർ.... ഓർഡർ..... ചോദ്യം നമ്പർ (*391)

കണ്ണൂർ വിമാനത്താവള റൺവേ വികസനത്തിന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ

1 (*391) ശ്രീ. സജീവ് ജോസഫ്:
ശ്രീ. സണ്ണി ജോസഫ്:
ശ്രീമതി കെ. കെ. രമ:
ശ്രീ. ചാണ്ടി ഉമ്മൻ: താഴെക്കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക്

റവന്യൂ-ഭവനനിർമ്മാണ വകുപ്പുമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകുമോ:

(എ) കണ്ണൂർ വിമാനത്താവള റൺവേ വികസനത്തിനായുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ എട്ട് വർഷമായി നിലച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ മട്ടന്നൂരിലെ കീഴല്ലൂർ ഗ്രാമത്തിൽ ഇരുന്നൂറിലധികം കുടുംബങ്ങൾ ദുരിതം നേരിടുന്നുവെന്ന വസ്തുത ഗൗരവമായി കാണുന്നുണ്ടോ;

(ബി) ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനായി സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത ഭൂമി വിൽക്കാനോ കൈമാറ്റം ചെയ്യാനോ സാധിക്കാത്ത സാഹചര്യം ഭൂവുടമകളെ പ്രതിസന്ധിയിലാക്കിയ വിഷയം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ;

(സി) ഭൂവുടമകൾക്കുകൂടി സ്വീകാര്യമായ നഷ്ടപരിഹാര-പുനരധിവാസ പാക്കേജ് ഉറപ്പാക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ; വിശദമാക്കുമോ;

(ഡി) പ്രസ്തുത പ്രതിസന്ധി പരിഹരിക്കാൻ സത്വര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമോയെന്ന് അറിയിക്കുമോ?

റവന്യൂ-ഭവനനിർമ്മാണ വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. കെ. രാജൻ): സർ,

(എ) ഉണ്ട്. കണ്ണൂർ വിമാനത്താവള പദ്ധതിയുടെ റൺവേ, നിലവിലുള്ള 3050 മീറ്ററിൽ നിന്നും 4000 മീറ്ററാക്കി ദീർഘിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഏകദേശം 245.33 ഏക്കർ സ്വകാര്യ ഭൂമി ഏറ്റെടുത്ത് നൽകുന്നതിന് അർഥനാധികാരിയായ കിൻഫ്ര മാനേജിങ് ഡയറക്ടർ അർത്ഥന സമർപ്പിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 2013-ലെ RFCTLARR Act-ൽ നിഷ്കർഷിച്ചിരിക്കുന്നതുപ്രകാരം സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം നടത്തി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുമായി മുന്നോട്ടുപോകുന്നതിന് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകകയുണ്ടായി. തുടർന്ന്, ടി പദ്ധതിക്കായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള 11(1) വിജ്ഞാപനം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട Basic Value Report (ബി.വി.ആർ) നടപടികൾ പൂർത്തീകരിച്ചു. ഇതോടെ ഭൂമിയുടെ വിലനിർണ്ണയം പൂർത്തിയായി. അടുത്ത ഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ ഡീറ്റെയിൽഡ് വാല്യൂ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് (DVS) തയ്യാറാക്കി വരികയാണ്. ഭൂമിയിലെ കെട്ടിടങ്ങൾ, വിളകൾ, മരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള

ചമയങ്ങളുടെ വിലയും അപേക്ഷകന്റെ മറ്റ് ഭൂമിക്കുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടവും മറ്റും നിർണ്ണയിക്കുന്നതാണ് ഡി.വി.എസ്. ഇതിൽ വിളകൾ, മരങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വില നിർണ്ണയിച്ചുകഴിഞ്ഞു. കെട്ടിടങ്ങളുടെ വില നിർണ്ണയിക്കാൻ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് കോഴിക്കോട് REC-യെയാണ്. REC-യുടെ പ്രവർത്തനം പകുതിയിലേറെ പൂർത്തീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കെട്ടിടങ്ങളുടെ വില കൂടി ലഭിച്ചാൽ ഡി.വി.എസ്. പൂർത്തിയാകും. Basic Value Report പ്രകാരം കണക്കാക്കിയ തുകയെ നഗരത്തിൽ നിന്നുള്ള ദൂരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഒരു ഘടകം കൊണ്ട് ഗുണിക്കുകയും ഡീറ്റെയിൽഡ് വാല്യൂ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റുപ്രകാരം കണക്കാക്കിയ തുകയോടൊപ്പം നൂറ് ശതമാനം സൊലേഷ്യം കൂടി കണക്കാക്കിയാണ് അന്തിമ അവാർഡ് നിശ്ചയിക്കുന്നത്.

വിലനിർണ്ണയം കഴിഞ്ഞ് കളക്ടർ അർഥനാധികാരിക്ക് നിർദേശം നൽകുന്നതിനെത്തുടർന്ന് വസ്തു ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനാവശ്യമായ തുക ഡെപ്പോസിറ്റ് ചെയ്യുന്ന മുറയ്ക്ക് 2013-ലെ RFCTLARR Act പ്രകാരമുള്ള 19(1) പ്രഖ്യാപനം നടത്തുന്നതാണ്. തുടർന്ന് രേഖകൾ പരിശോധിച്ച് നഷ്ടപരിഹാരത്തുക വിതരണം ചെയ്യും.

കുടിയൊഴിപ്പിക്കപ്പെട്ട കുടുംബങ്ങളുടെ പുനരധിവാസത്തിന് പ്രത്യേക കരട് പാക്കേജ് തയ്യാറാക്കി സമർപ്പിക്കാൻ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് നിർദേശം നൽകിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടർ പ്രത്യേക കരട് പാക്കേജ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നുണ്ട്.

കീഴല്ലൂർ ഗ്രാമത്തിലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ജനങ്ങൾ നേരിടുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ പരിഹരിക്കാനും നടപടികൾ വേഗത്തിലാക്കാനും ബന്ധപ്പെട്ടവരുടെ ഒരു യോഗം ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ഈ മാസത്തിൽ തന്നെ ചേരുന്നതാണ്.

(ബി) 2013-ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം (RFCTLARR Act, 2013) പ്രകാരമുള്ള 11(1) പ്രാഥമിക വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ, പ്രാഥമിക വിജ്ഞാപനത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള ഭൂമിയെ സംബന്ധിച്ച് ഏതെങ്കിലും വിധത്തിലുള്ള ഇടപാടുകളിൽ ഏർപ്പെടുകയോ ഇടപാടുകൾക്ക് ഇടയാക്കുകയോ അങ്ങനെയുള്ള ഭൂമിയിൽ ഏതെങ്കിലും വിധത്തിലുള്ള ബാധ്യതകൾ ഉണ്ടാക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ലെന്ന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ

കളക്ടർക്ക് വസ്തുവിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ നൽകുന്ന അപേക്ഷയിന്മേൽ വിദ്യാഭ്യാസമുൾപ്പെടെയുള്ള പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങളിൽ രേഖപ്പെടുത്തി വ്യവസ്ഥയിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കാവുന്നതാണ്.

(സി & ഡി) 29-12-2017-ലെ G.O.(Ms) No.448/2017/RD ഉത്തരവ് പ്രകാരമുള്ള പുനരധിവാസ പാക്കേജിന് ഉപരിയായി എന്തെങ്കിലും ആനുകൂല്യം അനുവദിക്കേണ്ടതുണ്ടെങ്കിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ഭരണ വകുപ്പ് സ്പെഷ്യൽ പാക്കേജ് പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

കണ്ണൂർ വിമാനത്താവള റൺവേ വികസനത്തിന് ഭൂമിയേറ്റെടുക്കുമ്പോൾ വീട് നഷ്ടപ്പെടുന്ന ഇരുന്നൂറോളം കുടുംബങ്ങൾക്ക് പുനരധിവാസ ആനുകൂല്യങ്ങൾ അനുവദിക്കുന്നതിന് ഒരു പ്രത്യേക കരട് പാക്കേജ് ശിപാർശ ചെയ്യാൻ കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് ഗതാഗത വകുപ്പിൽ നിന്നും നിർദേശം നൽകിയിട്ടുള്ളതും ജില്ലാ കളക്ടർ കരട് സ്പെഷൽ പാക്കേജ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നതുമാണ്.

കൂടാതെ പ്രസ്തുത ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി മാർച്ച് മാസം തന്നെ ഒരു യോഗം വിളിച്ചു ചേർക്കുന്നതാണ്.

<u>ശ്രീ. സജീവ് ജോസഫ്</u>: സർ, കണ്ണൂർ വിമാനത്താവള റൺവേ വികസനത്തിനായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ എട്ട് വർഷമായി നിലച്ചിരിക്കുന്നതുമൂലം ഇരുന്നൂറോളം കുടുംബങ്ങൾ കൊടിയ ദുരിതം നേരിടുകയാണ്. ഈ വിഷയം ബഹുമാനപ്പെട്ട പ്രതിപക്ഷ നേതാവ് കഴിഞ്ഞ ദിവസം നിയമസഭയിൽ ഉന്നയിച്ചിരുന്നു. എട്ട് വർഷത്തെ കാലതാമസമെന്നതിനെ നീതീകരിക്കാൻ കഴിയുകയില്ല. കാരണം റൺവേ നീളം കൂട്ടണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഉമ്മൻചാണ്ടി മുഖ്യമന്ത്രിയായിരുന്നപ്പോൾ സമരം നടത്തിയ സാഹചര്യം നമ്മുടെയെല്ലാം മുമ്പിലുണ്ട്. എന്നിട്ടും എട്ടുവർഷമായി ഏറ്റെടുത്ത ഭൂമിയിലെ ഭൂവുടമകൾക്ക് നടപടിക്രമങ്ങൾ പൂർത്തീകരിച്ച് നഷ്ടപരിഹാരം അനുവദിക്കാത്തതിനാൽ അവർ വലിയൊരു പ്രതിസന്ധി നേരിടുകയാണ്. 2018-ലെ കനത്ത പേമാരിമൂലം മണ്ണും ചെളിയും വെള്ളത്തോടൊപ്പം ഒലിച്ചുവന്ന് ഏഴ് വീടുകൾ പൂർണ്ണമായും നശിച്ചു. അതുപോലെതന്നെ നിരവധി വീടുകൾ താറുമാറായി. ഏഴ് വീട്ടുകാരെ മാറ്റി താമസിപ്പിക്കേണ്ട സാഹചര്യമുണ്ടായി. ആറ് മാസം അവർക്ക് വാടക നൽകി.

<u>മി. സ്പീക്കർ</u>: പ്ലീസ്.... പ്ലീസ്..... ഒരു മിനിറ്റ് കഴിഞ്ഞു.

<u>ശ്രീ. സജീവ് ജോസഫ്</u>: സർ, പിന്നീട് അവർക്ക് വാടക പോലും കൊടുക്കാത്തൊരു സാഹചര്യമുണ്ടായി. അതുപോലെ തന്നെ സനിൽ എന്ന ഒരു യുവാവ്..

<u>മി. സ്പീക്കർ</u>: ഇങ്ങനെയൊക്കെ പറഞ്ഞാലോ ഓരോരോ ആളുകളുടെയും പേരുകളൊക്കെ പറഞ്ഞാൽ ചോദ്യത്തിൽ..

<u>ശ്രീ. സജീവ് ജോസഫ്</u>: സർ, ഇത് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടൊരു കാര്യമാണ്.

<u>മി. സ്പീക്കർ</u>: എല്ലാം പ്രധാനപ്പെട്ടതുതന്നെയാണ്.

<u>ശ്രീ. സജീവ് ജോസഫ്</u>: സർ, സനിൽ എന്ന യുവാവ് കഴിഞ്ഞ ദിവസം ആത്മഹത്യയ്ക്ക് ശ്രമിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥലം ജപ്തിനടപടി നേരിടുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ കഴിഞ്ഞ ദിവസം അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ വിളിച്ചിരുന്നു. ജപ്തി നടപടി നേരിടുന്ന ആരെയും വീട്ടിൽ നിന്ന് ഇറക്കിവിടില്ലെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി നിയമസഭയിൽ പറഞ്ഞിട്ടും കേരള ബാങ്ക് അധികൃതർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീടിനുമുന്നിൽ ബാനർ കെട്ടി നോട്ടീസ് ഒട്ടിച്ചു. ഇത്തരത്തിലുള്ള ജപ്തി നടപടികൾ നിർത്തിവയ്ക്കാനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ; അതുപോലെ തന്നെ ......

മി. സ്പീക്കർ: ഒന്നര മിനിറ്റായി എന്താണിങ്ങനെ... സബ്മിഷനാക്കിയാൽ പോരായിരുന്നോ?

ശ്രീ. സജീവ് ജോസഫ്: സർ, വീട് നഷ്ടപ്പെട്ടവർക്ക് താമസ യോഗ്യമായ വീടുകൾ നിർമ്മിച്ച് നൽകാമെന്നുള്ള വാക്ക് പാലിക്കുമോ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് മറുപടി നൽകാമോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗത്തിന്റെ ചോദ്യത്തിന് ആദ്യ ചോദ്യത്തിൽ(main answer)-ത്തന്നെ മറുപടി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അക്കാര്യങ്ങൾ സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിവേഗം നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് നേതൃത്വം നൽകുകയാണ്. ഡി.വി.എസ്. തയ്യാറാക്കാനുള്ള നടപടികൾ ആർ.ഇ.സി. പകുതിയിലേറെ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുകഴിഞ്ഞാൽ തുടർനടപടികളിലേയ്ക്ക് പോകും. 4(1) വിജ്ഞാപനം മുതൽ ഇങ്ങോട്ടുള്ള കാലതാമസത്തിൽ 12 ശതമാനം പലിശയും അവർക്ക് ലഭ്യമാക്കും. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ചോദിച്ചത് വളരെ പ്രസക്തമായൊരു കാര്യമാണ്. കഴിഞ്ഞ ദിവസം പ്രതിപക്ഷ നേതാവും ഇക്കാര്യം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. അവിടെയുള്ള ആളുകളുടെ പ്രശ്നം റവന്യൂ റിക്കവറിയാണെങ്കിൽ അക്കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകമായ പാക്കേജ് രൂപീകരിക്കുന്നതിനായി തൽക്കാലം നിലവിലെ നടപടിക്രമങ്ങൾ

നിർത്തിവയ്ക്കാൻ ആലോചിക്കാം. കേരള ബാങ്കിന്റെ കാര്യമാണ് അടുത്തതായി ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചത്. വയനാട് ജില്ലയിൽ കേരള ബാങ്ക് എടുത്ത ശ്രമകരവും ശ്രദ്ധേയവും അഭിമാനകരവുമായ നടപടിയെക്കുറിച്ച് അങ്ങേയ്ക്കറിയാവുന്നതാണ്. ബഹുമാനപ്പെട്ട സഹകരണ മന്ത്രിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തി കേരള ബാങ്കിന്റെ മുമ്പാകെ ആ പ്രശ്നം നിയമപരമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാം. റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടിക്രമങ്ങൾ വരികയാണെങ്കിൽ അതിനൊരു പ്രത്യേക പാക്കേജ് തയ്യാറാക്കാനുള്ള നടപടി റവന്യൂ വകുപ്പ് സ്വീകരിക്കും.

ശ്രീ. സജീവ് ജോസഫ്: സർ, ഏറ്റെടുത്ത ഭൂമിക്ക് പകരമായി സ്ഥലം നൽകാമെന്ന് കാണിച്ച് കളക്ടർ നോട്ടിഫിക്കേഷൻ ഇറക്കിയിട്ടുണ്ടോ; ഈ നോട്ടിഫിക്കേഷൻ എന്ന് അവസാനിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിയമപ്രകാരം പകരം ഭൂമി നൽകുന്ന വ്യവസ്ഥയുണ്ടോ; ഇല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെ തീരുമാനമെടുത്താൽ അത് കാലതാമസത്തിനിട വരുത്തില്ലേ; വിശദമാക്കാമോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം പറഞ്ഞതുപോലെ ജില്ലാ കളക്ടർ 14.650 ഏക്കർ ഭൂമിക്കുള്ള അർത്ഥന കിൻഫ്രയിൽനിന്ന് ലഭിച്ചതിനെത്തുടർന്ന് ആ നടപടികളുമായി മുന്നോട്ടുപോകുന്നുണ്ട്. അതിന്റെ 11(1) കാലാവധി 16-11-2025 വരെ നീട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ

അങ്ങ് സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, നേരത്തെ ഞാൻ മറുപടിയിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ, പ്രത്യേകമായൊരു പാക്കേജുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ അത്തരമൊരു പുനരധിവാസ കാര്യം ആലോചിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. അങ്ങനെ പ്രത്യേകമായൊരു പാക്കേജ് തയ്യാറാക്കി നൽകാൻ നിലവിൽ ഭരണവകുപ്പ് ജില്ലാ കളക്ടറോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതനുസരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളുമായി മുന്നോട്ടുപോകും.

ശ്രീ. സണ്ണി ജോസഫ്: സർ, സുനിതാ വില്യംസ് ബഹിരാകാശത്തിൽപ്പെട്ടുപോയപ്പോൾ 9 മാസം കൊണ്ട് തിരികെയെത്തിക്കാൻ സാധിച്ചു. മട്ടന്നൂർ വിമാനത്താവളത്തിന്റെ പേരിൽ കുടിയൊഴിപ്പിക്കപ്പെട്ട ആറ് കുടുംബങ്ങൾ, അവർ എട്ട് വർഷമായി ആകാശത്തിലും ഭൂമിയിലുമല്ല, കഷ്ടതയിലാണ്. അവരെ രക്ഷിക്കാൻ സർക്കാർ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നില്ല. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇടിയപ്പത്തിന്റെ കുരുക്കഴിക്കുന്ന പണിയൊന്നുമില്ല. സർക്കാർ നഷ്ടപരിഹാരം കൊടുത്താൽ മതി. Will you show the will to settle this issue. That is my question?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, ഇക്കാര്യത്തിൽ എന്താണ് സംശയമുള്ളത്? പ്രസ്തുത വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സ്വീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഓരോ തീയതിയും ആദ്യമറുപടിയിൽ കൃത്യമായി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ

ഉറപ്പിച്ച് പറയുന്നു, ആ 200 കുടുംബങ്ങൾക്കായി റീജിയണൽ എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജ് ഡി.വി.എസ്.-ന്റെ ഭാഗമായുള്ള കണക്ക് തയ്യാറാക്കി നൽകിയാൽ ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ സമയത്തിനുള്ളിൽ ആ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കും. ഒരു പ്രയാസവും അവർക്ക് നേരിടേണ്ടി വരില്ല. 12 ശതമാനം 4(1) പ്രകാരമുള്ള പലിശ കൂടി കിട്ടിക്കഴിയുമ്പോൾ അക്കാര്യത്തിലുള്ള പ്രയാസം പരിഹരിക്കാനാകും. പുനരധിവാസ പാക്കേജിനെക്കുറിച്ച് സർക്കാർ ആലോചിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ കേരളത്തിൽ ഇത്രയേറെ ഭൂമി ഏറ്റെടുത്തൊരു ഗവൺമെന്റിന്റെ കാലം വെറെയുണ്ടായിട്ടില്ല. ആ ഇച്ഛാശക്തി തന്നെ ഇക്കാര്യത്തിലും പ്രകടിപ്പിക്കും. അതോർത്ത് അങ്ങ് ആശങ്കപ്പെടേണ്ടതില്ല.

<u>ശ്രീമതി കെ. കെ. രമ</u>: സർ, വികസനത്തിനായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച്, കണ്ണൂർ വിമാനത്താവളത്തിന്റെ ആയാലും എൻ.എച്ച്. 66-ന്റെ കാര്യത്തിൽ ആയാലും ഉണ്ടാകുന്ന കാലതാമസം ജനങ്ങളെ വളരെയധികം ബുദ്ധിമുട്ടിലാക്കുകയാണ്. കെ-റെയിൽ-ന്റെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാൻ വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുത്തു, കല്ലിട്ടു, മാർക്ക് ചെയ്തു. ഇതിന്റെയൊക്കെ ഭാഗമായി ആ ഭൂമി വിൽക്കാനോ, ലോണെടുക്കാനോ

ഒന്നും സാധിക്കാതെ ജനങ്ങൾ വളരെയധികം ദുരിതമനുഭവിക്കുകയാണ്. പദ്ധതി നടക്കുമെന്ന് ഉറപ്പായി മറ്റ് നടപടിക്രമങ്ങളെല്ലാം പൂർത്തിയായതിനുശേഷം ലാൻഡ് അക്വിസിഷൻ നടപടിയിലേയ്ക്ക് കടക്കുകയും മൂന്ന് മാസത്തിനകമെങ്കിലും നടപടികൾ പൂർത്തിയാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ലാൻഡ് അക്വിസിഷൻ പുനഃക്രമീകരണം നടത്താൻ സർക്കാർ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, LARR 2013 കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ ഭാഗമായി ഇറക്കിയ ഒരു ആക്റ്റാണ്. 2015-ൽ കേരളം അതിന് ചട്ടങ്ങളും രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതനുസരിച്ചുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളുമായിട്ടാണ് മുന്നോട്ട് പോകുന്നത്. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗത്തിന്റെ ഒരു തെറ്റിദ്ധാരണ ഞാൻ മാറ്റട്ടെ, കെ-റെയിലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്ന നടപടികളിൽ കേരള സർവെ ആൻഡ് ബൗണ്ടറീസ് ആക്റ്റ് 1961-ന്റെ 6(1) മാത്രമേ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളൂ. 4(1) പോലും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടില്ല. സഭയുടെ മുമ്പാകെ പറയുന്നു, കെ-റെയിലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഭൂമി ഏത് വിധത്തിലുള്ള ക്രയവിക്രയവും ചെയ്യാൻ നിലവിൽ ഒരു പ്രശ്നവും നമ്മുടെ മുന്നിലില്ല. കാരണം 4(1) നോട്ടിഫിക്കേഷൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. സാധാരണ നിലയിൽ

RFCTLARR Act 2013-ലെ 4(1) നോട്ടിഫിക്കേഷൻ കഴിഞ്ഞാൽ പ്രശ്നമില്ല. അതിലെ 5 എന്നുപറയുന്നത് എസ്.ഐ.എ. (Social Impact Assessment) സ്റ്റഡിക്ക് ശേഷമുള്ള പബ്ലിക്ക് ഹിയറിങ്ങും 6 എന്നുപറയുന്നത് നോട്ടീസും 7 എന്നുപറയുന്നത് എക്സ്പെർട്ട് കമ്മിറ്റിയും 8 സർക്കാർ അംഗീകരിക്കലുമാണ്. 11(1) പ്രകാരം ഭൂമി പ്രഖ്യാപിച്ചാൽ മാത്രമേ ആ ഭൂമിയിൽ അറ്റാച്ച്മെന്റ് വരികയുള്ളൂ. 11(1) പ്രകാരം ഭൂമി അറ്റാച്ച് ചെയ്താൽ തന്നെ പ്രത്യേകമായ കാരണങ്ങൾക്ക് കളക്ടർക്ക് അപേക്ഷ കൊടുത്താൽ 11(4) അനുസരിച്ച് പ്രത്യേകമായ അധികാരം ലാൻഡ് അക്വിസിഷൻ ഓഫീസർക്കോ കളക്ടർക്കോ അതനുസരിച്ച് കൊടുക്കാവുന്നതാണ്. കെ-റെയിൽ അത്രയൊന്നും പോയിട്ടില്ല. സർവെ ആൻഡ് ബൗണ്ടറീസ് ആക്ടിന്റെ 6(1) മാത്രമേ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളൂ. പ്രത്യേകമായി ഏതെങ്കിലും കേസ് ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം എഴുതി തന്നാൽ പരിഹരിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. ചാണ്ടി ഉമ്മൻ: സർ, ഭൂമി വിട്ടുനൽകിയ ചില കുടുംബങ്ങളിൽ ചികിത്സയ്ക്കുപോലും പണമില്ലാതെ കഷ്ടപ്പെടുന്ന സാഹചര്യമാണുള്ളത്. കൂടാതെ മക്കളുടെ വിവാഹാവശ്യത്തിന് വസ്തു വിറ്റ് പണം

കണ്ടെത്താനിരുന്നവരുൾപ്പെടെ നിലവിൽ കഷ്ടത്തിലാണ്. നിലവിലുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പൂർത്തിയാകാൻ ഇനിയും കാലതാമസം വരുമെന്നതിനാൽ എന്തെങ്കിലും ഇളവുവരുത്തി നൽകാനുള്ള തുകയിൽ ഒരുഭാഗമെങ്കിലും ഇപ്പോൾ നൽകാനാകുമോ; അതുപോലെ അവിടെയുണ്ടായ ബുദ്ധിമുട്ടിനും ദുരിതത്തിനും അധികനഷ്ടപരിഹാരംകൂടി നൽകാൻ സാധിക്കുമോ?

<u>ശ്രീ. കെ. രാജൻ</u>: സർ, ഈ വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മറ്റൊരിടത്തുമില്ലാത്തതുപോലെ, 2013-ലെ LARR (The Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013) ആക്ടനുസരിച്ച് ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി പറഞ്ഞതുപോലെ ഇതിനൊരു പ്രത്യേക പാക്കേജില്ല. എന്നാൽ കണ്ണൂരിന്റെ കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേക പാക്കേജുണ്ടാക്കുകയാണ്. എന്നുമാത്രമല്ല, 22-10-2018-ലാണ് 4(1) വിജ്ഞാപനം ചെയ്തത്. അന്നുമുതൽ ഏഴുവർഷക്കാലം പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ട തുകയുടെ 12 ശതമാനം ഉൾപ്പെടെ അവർക്ക് ലഭിക്കുന്നതോടുകൂടി ഇപ്പോൾ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധി പൂർണ്ണമായും മറികടക്കാനാകും. അക്കാര്യത്തിൽ നിയമത്തിൽനിന്നുതന്നെ പരമാവധി കാര്യങ്ങൾ അവർക്കുവേണ്ടി

ചെയ്യുന്നതാണ്.

ശ്രീ. കോവൂർ കുഞ്ഞുമോൻ: സർ, കണ്ണൂർ വിമാനത്താവളത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇവിടെ ബഹുമാന്യനായ മന്ത്രി സൂചിപ്പിച്ചത് വളരെ ഗൗരവമുള്ള വിഷയമാണ്. ഒരാളെയും വീട്ടിൽനിന്നും ഇറക്കിവിടില്ല. ഇച്ഛാശക്തിയുള്ള ഗവൺമെന്റാണ് ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യമുന്നണി ഗവൺമെന്റ്. അതിന് നേതൃത്വം നൽകുന്ന ബഹുമാന്യനായ ശ്രീ. പിണറായി വിജയനെയും റവന്യൂ വകുപ്പിന് നേതൃത്വം നൽകുന്ന സഖാവ് കെ. രാജനെയും ഞാൻ ഈ അവസരത്തിൽ അഭിനന്ദിക്കുകയാണ്. സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പാക്കിവരുന്ന ഡിജിൽ സർവെ രേഖകളുപയോഗിച്ച് ഭൂമിയേറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ വേഗത്തിലാക്കാൻ കഴിയുമോ; അത്തരത്തിൽ എന്തെങ്കിലും നടപടികൾ ഗവൺമെന്റ് ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം സൂചിപ്പിച്ചത് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടൊരു കാര്യമാണ്. അങ്ങുൾപ്പെടെ പലരും ഈ ഭൂമിയുടെ രേഖയെടുക്കുന്നതിനുള്ള സമയത്തെക്കുറിച്ച് സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. യഥാർത്ഥത്തിൽ, ഡിജിറ്റൽ റീ-സർവെ പൂർത്തിയാകുന്നതോടെ സർക്കാർ-

സ്വകാര്യ ഭൂമിയുൾപ്പെടെ എല്ലാ ലാൻഡ് പാഴ്സലുകളെയും കോ-ഓർഡിനേറ്റ് ചെയ്യുന്ന ഒരു ഡിജിറ്റൽ വാല്യൂ വരും. അതുകൊണ്ട് ഭൂമി അളക്കുന്നതിനായി നേരിട്ടുപോകാതെതന്നെ ഏറ്റെടുക്കേണ്ട ഭൂമി അളന്നു തിരിക്കാനും സ്കെച്ച് തയ്യാറാക്കാനും ഡിജിറ്റൽ സർവെയിലൂടെ സാധിക്കും. എല്ലാ ലാൻഡ് പാഴ്സലുകളും ഈ രീതിയിലേക്ക് വരുന്നതിനാൽ ഇക്കാര്യങ്ങൾ ഓഫീസിലിരുന്നുതന്നെ ചെയ്യാൻ സാധിക്കും. യഥാർത്ഥത്തിൽ, അർത്ഥനാധികാരി സ്ഥാപിക്കുന്ന അലൈൻമെന്റ് സ്റ്റോണുകളുടെ കോ-ഓർഡിനേറ്റുകൾ മുഖാന്തരം ഓഫീസിലിരുന്ന് ഡിജിറ്റൽ മാപ്പ് തയ്യാറാക്കാനും ഡിജിറ്റൽ രേഖകൾവഴി ഉടമസ്ഥനെ കണ്ടെത്താനും ഡിജിറ്റൽ റീ-സർവെയിലൂടെ സാധ്യമാകുമെന്നതിനാൽ അവ പൂർത്തിയാക്കുന്നതോടുകൂടി നടപടിക്രമങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാൻ സാധിക്കും.

പ്രതിപക്ഷനേതാവ് (<u>ശ്രീ. വി. ഡി. സതീശൻ</u>): സർ, ഞാൻ ഈ സ്ഥലം സന്ദർശിച്ചിരുന്നു. പ്രസ്തുത സ്ഥലം അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ കുടിയൊഴിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. കാരണം 4(1) നോട്ടിഫിക്കേഷൻ വന്നിട്ട് നിരവധി വർഷങ്ങളായിട്ടും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടിക്രമങ്ങളൊന്നും മുന്നോട്ടുപോകുന്നില്ല. വിമാനത്താവളത്തിന്റെ

മുകളിൽനിന്നും പാറയും കല്ലും ഇടിഞ്ഞുവീണ് അവിടം വാസയോഗ്യവും കൃഷിയോഗ്യവുമല്ലാതായി തീർന്നിട്ടുണ്ട്. അവിടത്തെ വരുമാനമാർഗം പ്രധാനമായും കൃഷിയായിരുന്നു. അത് പൂർണ്ണമായും നിലച്ചു. നിരവധി വീടുകൾ തകർന്നു. കൂടാതെ പ്രളയമുണ്ടായപ്പോഴുള്ള നാശനഷ്ടങ്ങളുമുണ്ട്. അവിടത്തെ ഭൂമി ബാങ്കിൽ പണയം വയ്ക്കുന്നതിനോ വിൽക്കുന്നതിനോ സാധിക്കുന്നില്ല. അവർ വേറൊരു സ്ഥലത്തുപോയി താമസിച്ചാൽ വാടക നൽകാനും കഴിയുന്നില്ല. പരിതാപകരമായ അവസ്ഥയിലൂടെയാണ് അവിടത്തെ പ്രദേശവാസികൾ ജീവിക്കുന്നത്. നാം സാധാരണ പറയാറുണ്ട് ആകാശത്തിനും ഭൂമിയ്ക്കുമിടയിൽ ത്രിശങ്കുവിലാണ് ജീവിക്കുന്നതെന്ന്. അക്ഷരാർഥത്തിൽ അങ്ങനെയാണ് ആ പാവപ്പെട്ട മനുഷ്യർ ജീവിക്കുന്നത്. അതിനാൽ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടിക്രമങ്ങൾ ത്വരിതഗതിയിലാക്കി ജപ്തി നടപടികൾ നിർത്തിവയ്ക്കാനുള്ള നടപടികളാണ് ഇപ്പോൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടത്. അങ്ങയുടെ അനുവാദത്തോടുകൂടി ശ്രീമതി കെ. കെ. രമ പറഞ്ഞ കെ-റെയിൽ വിഷയം കൂടി പറയട്ടെ; പ്രസ്തുത വിഷയത്തിൽ നോട്ടിഫിക്കേഷനൊന്നും വന്നിട്ടില്ല. I agree with you. പക്ഷെ, ആദ്യമേ അവിടെകൊണ്ടുപോയി കല്ലിട്ടു. ഇപ്പോൾ കല്ലിട്ട സ്ഥലം കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ്

ബാങ്കിൽപ്പോലും പണയം വയ്ക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. ഒരാളുപോലും ആ സ്ഥലം വാങ്ങില്ല. മാത്രമല്ല, ഇതുസംബന്ധിച്ച ഫൈനൽ ഡിസിഷൻ ഗവൺമെന്റിൽനിന്നും വന്നിട്ടില്ല. ഗവൺമെന്റ് ഇപ്പോഴും പറയുന്നത് കെ-റെയിൽ വരുമെന്നാണ്. എന്നാൽ കെ-റെയിൽ വരുന്നുമില്ല, ഭൂമി വിൽക്കുന്നതിനോ പണയം വയ്ക്കുന്നതിനോ കഴിയാത്ത സ്ഥിതിയാണ് നിലവിലുള്ളത്. ഇത് പരിശോധിക്കണം. ....(ബഹളം)............

മി. സ്പീക്കർ: പ്ലീസ്.........പ്ലീസ്...........മിനിസ്റ്റർ................

ശ്രീ. വി. ഡി. സതീശൻ: സർ, അങ്ങ് പ്രസ്തുത വിഷയം സംബന്ധിച്ച് പരിശോധിക്കുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, ഇക്കാര്യത്തിൽ ജപ്തി നടപടികളെ സംബന്ധിച്ച് ഞാൻ നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതിൽ ഒരുകാരണവശാലും പേടിക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. കെ-റെയിലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സംസ്ഥാന സർക്കാർ പരസ്യമായി നടപടി എടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഒരു തരത്തിലും ഈ ഭൂമി വിൽക്കുന്നതിനോ, പ്ലെഡ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനോ തകരാറില്ല. ഇതുസംബന്ധിച്ച് ഗവൺമെന്റ് ഉറപ്പ് പറയുന്നുണ്ട്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കാതെയുള്ള ആശങ്കകൾ ജനങ്ങളെ

ബോധ്യപ്പെടുത്താനും ബന്ധപ്പെട്ട ബാങ്കുകളുമായി സംസാരിക്കാനും ഇടയുണ്ടാക്കാൻ മാത്രമേ കഴിയുകയുള്ളൂ. ബഹുമാനപ്പെട്ട പ്രതിപക്ഷ നേതാവ് സൂചിപ്പിച്ച ഒരുകാര്യം, കാലവർഷക്കെടുതി ഉൾപ്പെടെ അവിടെയുണ്ടായ നഷ്ടങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചാണ്. അക്കാര്യങ്ങൾ പരിഹരിച്ചുകൊണ്ട് ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളോട് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിന് നിർദേശിക്കാം. ഭൂമി വില്പനയ്ക്കോ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പുതിയ പ്ലെഡ്ജിങ്ങിനോ ഒരു തടസ്സവും വരില്ലെന്ന് ഞാൻ ഈ സഭയിൽ ഉറപ്പുനൽകുന്നു. പ്രത്യേക കേസായി ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് അപേക്ഷ നൽകിയാൽ അത് പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പ്രത്യേക കേസുകളിൽ പ്ലെഡ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അനുവാദം ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് നൽകാവുന്നതാണ്. അക്കാര്യത്തിൽ പ്രയാസമുണ്ടാകില്ല.

ശ്രീ. പി. എസ്. സുപാൽ: സർ, ദേശീയപാത, റെയിൽവെ തുടങ്ങിയ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളിൽ കാലതാമസമുണ്ടാകുന്നതായാണ് ചില കേന്ദ്ര മന്ത്രിമാർ നിരന്തരം പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇക്കാര്യം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ; യഥാർഥ വസ്തുത എന്താണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, കേന്ദ്ര മന്ത്രിമാർ ഇക്കാര്യത്തിൽ യഥാർഥ വസ്തുതകൾ മറച്ചുവച്ചുകൊണ്ട് രാഷ്ട്രീയമായി ചില കാര്യങ്ങൾ പറയുകയാണ്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എൻ.എച്ച്., റെയിൽവെ എന്നിവയിൽ യാതൊരുവിധത്തിലുള്ള വീഴ്ചയും ഗവൺമെന്റിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നുമുണ്ടായിട്ടില്ല. ശ്രീ. നിധിൻ ഗഡ്കരി ദേശീയപാതയുടെ ആദ്യ റീച്ച് ഉദ്ഘാടനംചെയ്ത് സംസാരിച്ചപ്പോൾ പരസ്യമായി കേരള ഗവൺമെന്റിനെ അഭിനന്ദിച്ച എന്നുമാത്രമല്ല, അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രത്യേക അവാർഡ് കേരളത്തിന് നൽകുന്ന സ്ഥിതിവിശേഷവുമുണ്ടായി. 01-02-2023-ൽ ദേശീയ പാത അതോറിറ്റിയുടെ ചെയർമാനായ ശ്രീ. സന്തോഷ്കുമാർ യാദവ്, ഐ.എ.എസ്. ഇവിടത്തെ അന്നത്തെ റവന്യൂ അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറിക്ക് അയച്ചൊരു കത്ത് ഞാൻ സഭയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുകയാണ്. കാരണം നിരുത്തരവാദിത്വപരമായ പ്രസ്താവനകളാണ് കേന്ദ്രഭരണകൂടത്തിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നുമുണ്ടാകുന്നത്. ടി കത്തിൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നത്, I thank you for the excellence support given for expediting the land acquisition in Kerala, due to the support of Government of Kerala all pending 18 project in NH-66 are now

awarded and works are going on എന്നാണ്. ഇത് ദേശീയ പാതയുടെ ചെയർമാൻ കേരളത്തിനയച്ച കത്താണ്. ദേശീയപാതാ വികസനത്തിനുവേണ്ടി ചുരുങ്ങിയ കാലംകൊണ്ട് 3503 ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുകയും 25120.81 കോടി രൂപ നഷ്ടപരിഹാരമായി വിതരണം ചെയ്തിട്ടുമുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ വേഗതയിൽ 25 ശതമാനം പണം ഭൂമി ഏറ്റെടുത്ത വകയിൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. 25120.81 കോടി രൂപയിൽ 6000 കോടിയിലധികം രൂപ ഇന്ത്യയിൽ മറ്റൊരിടത്തുമില്ലാത്തതുപോലെ കേരളം നൽകിയതാണ്. റെയിൽവെ വികസനം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തേണ്ടൊരു കാര്യമാണ്.......കഴിഞ്ഞ കുറേ ദിവസമായി അദ്ദേഹം അത് പറയുന്നുണ്ട്. 325.699 ഹെക്ടർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാനുള്ള റിക്വിസിഷൻ റെയിൽവെ നൽകിയതിൽ 102 ഏക്കർ ഭൂമി സമയബന്ധിതമായി ഏറ്റെടുത്ത് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 32.7761 ഹെക്ടർ ഭൂമിയിൽ റെയിൽവെ ഇതുവരെ കണ്ടിജൻസി ചാർജ് അടച്ചിട്ടില്ല. 18.6108 ഹെക്ടർ ഭൂമിയിൽ ഇതുവരെ അലൈൻമെന്റ് സ്കെച്ചുപോലും കേരളത്തിന് നൽകിയിട്ടില്ല. 0.042 ഹെക്ടർ ഭൂമിയുടെ ഏറ്റെടുക്കൽ വിവിധ കേസുകളിൽപ്പെട്ട് കിടക്കുകയാണ്. 7.9291 ഹെക്ടർ ഭൂമിയിൽ 19(1) വിജ്ഞാപനമായി. 131 ഹെക്ടർ ഭൂമിയിൽ

സോഷ്യൽ ഇംപാക്ടമെന്റ് അസ്സെസ്സ്മെന്റ് നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. 4.74121 ഭൂമി 6(1) നോട്ടിഫിക്കേഷനിലും 3.5529 ഭൂമി 11(1) നോട്ടിഫിക്കേഷനിലുമാണ്. ഈ 366 ഹെക്ടർ ഭൂമിയിൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കാത്തത് 22 ഹെക്ടർ ഭൂമിയിലാണ്. അതിനുള്ള കാരണം, കോട്ടയം ജില്ലയിൽ റെയിൽവെ നമുക്ക് അനുവദിച്ചിരുന്ന സ്പെഷ്യൽ എൽ. എ. ഓഫീസ് അവർ നിർത്തലാക്കിയതാണ്. ആ ഓഫീസ് വീണ്ടും നൽകിയാൽ, പറഞ്ഞ സമയത്തിനുള്ളിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാൻ തയ്യാറാണ്. കേരളം ഇത്രയേറെ പ്രവർത്തനം നടത്തിയിട്ടും രാഷ്ട്രീയമായി കേരളത്തെ ആക്രമിക്കാനുള്ള കേന്ദ്ര മന്ത്രിമാരുടെ ശ്രമം വളരെ അപലപനീയമാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് ഈ രേഖ വിശദമായി സഭയുടെ മുമ്പാകെ അറിയിച്ചത്.

<u>ശ്രീ. എച്ച്. സലാം</u>: കിഫ്ബിയുടേതുൾപ്പെടെയുള്ള ചില പദ്ധതികളിൽ സ്ഥലമേറ്റെടുക്കലിന് കാലതാമസം നേരിടുന്നതിനാൽ വളരെയധികം ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാകുന്നുണ്ട്. നിലവിലെ നിയമത്തിൽനിന്നുകൊണ്ട് റവന്യൂവകുപ്പ് സ്ഥലമേറ്റെടുക്കൽ പരമാവധി വേഗത്തിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ കാലതാമസം ഒഴിവാക്കുന്നതിന് 2013-ലെ കേന്ദ്ര നിയമത്തിനുള്ളിൽനിന്നുകൊണ്ട് നെഗോഷ്യബിൾ പർച്ചേസ് മുഖേന ഭൂമി

ഏറ്റെടുക്കാനാവശ്യമായ നിയമനിർമ്മാണത്തിന് ഗവൺമെന്റ് ആലോചിക്കുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, 2013-ലെ എൽ.എ.ആർ.ആർ (Land Acquisition, Rehabilitation & Resettlement Authority) നിയമം നിലവിൽ വന്നതിനുശേഷം നെഗോഷ്യബിൾ പർച്ചേസ് പല കാരണങ്ങളാൽ തടയപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. പൂർണ്ണമായും വില നിശ്ചയിച്ചതിനുശേഷം അതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ വില നൽകാൻ കഴിയുന്ന കേസുകളിൽ മാത്രമേ നെഗോഷ്യബിൽ പർച്ചേസിന് കഴിയൂ എന്നാണ് പ്രസ്തുത നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 108-ൽ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. നിലവിൽ പൊതു ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി 31-12-2024-ൽ ഗവൺമെന്റ് ഒരു സർക്കുലർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതനുസരിച്ച് ഭൂവുടമകൾ സമ്മതിക്കുന്നപക്ഷം മതിയായ ഭൂരേഖകൾ ലഭ്യമാണെങ്കിൽ സെയിൽ ഡീഡ് മുഖേന ഭൂമി വാങ്ങുന്നതിന് കഴിയും. എന്നാൽ ഇതുമാത്രം പോരാ, നിലവിലുള്ള നിയമപ്രകാരം നെഗോഷ്യബിൾ പർച്ചേസ് വഴി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതിയുടെ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ തെലങ്കാന, കർണാടക, തമിഴ്നാട് എന്നീ

സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ കൊണ്ടുവന്ന നിയമത്തിന്റെ മാതൃകയിൽ കേരളത്തിലും നെഗോഷ്യബിൾ പർച്ചേസിനുവേണ്ടി നിയമനിർമ്മാണം നടത്തുന്നതിനാണ് ഗവൺമെന്റ് ആലോചിക്കുന്നത്. ഇതിനുള്ള ശ്രമം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടി യൂണിയൻ ലിസ്റ്റിൽപ്പെട്ടതാണെങ്കിലും കേന്ദ്ര നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ബഹുമാനപ്പെട്ട പ്രസിഡന്റിന്റെ അംഗീകാരത്തോടെ ഇത്തരത്തിലൊരു നിയമനിർമ്മാണം നടത്താൻ കഴിയുമെന്നാണ് ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത നിയമനിർമ്മാണം നടത്തുന്ന കാര്യം സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

ശ്രീ. ജി. എസ്. ജയലാൽ: സർ, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ വളരെ വേഗത്തിൽ നടത്തുന്ന ഒരു ഗവൺമെന്റാണിത്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ സത്വരവും സുതാര്യവുമാക്കുന്നതിന് ഓൺലൈൻ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, വളരെയധികം പ്രധാന്യം അർഹിക്കുന്ന ഒരു വിഷയമാണിത്. അങ്ങ് ഓൺലൈൻ-ന്റെ ആളായതുകൊണ്ട് അങ്ങുതന്നെ ഈ ചോദ്യം ചോദിച്ചത് നന്നായി. സാധാരണ നിലയിൽ ലാൻഡ് അക്വിസിഷൻ മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം എന്നൊരു സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഇപ്പോൾ വികസിപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്. LARR 2013 സെക്ഷൻ 11 വരെയുള്ള മുഴവൻ

പ്രവർത്തനങ്ങളും സുതാര്യമായതായി ആ പ്രോജക്ട് പരിശോധിച്ചാൽ നിങ്ങൾക്ക് അറിയാൻ സാധിക്കും. രണ്ടാംഘട്ടമായി, ആക്റ്റിലെ സെക്ഷൻ 19 വരെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചു. അതിന്റെ നടപടിക്രമങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കുകയാണ്. മൂന്നാംഘട്ടമായി, അവാർഡ് കൊടുക്കുന്നതുവരെയുള്ള കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കും. നാലാം ഘട്ടത്തിൽ, പോസ്റ്റ് അവാർഡ് നടപടികളും കോടതി റഫറൻസ് നൽകുന്നതുവരെയുള്ള നടപടികൾക്കും വേണ്ടിയുള്ള യൂസർ റിക്വയർമെന്റ് തയ്യാറാക്കി വരികയാണ്. ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ 4(1) മുതൽ പൂർണ്ണമായും വിലകൊടുക്കുന്നതുവരെയുള്ള മുഴുവൻ നടപടിക്രമങ്ങളും കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് സുതാര്യമായി മനസ്സിലാക്കുന്ന വിധത്തിലുള്ള എൽ.ഐ.എം.എസ്. (Land Information Management System) സോഫ്റ്റ്‌വെയർ വികസിപ്പിച്ച് കേരളത്തിന് സമർപ്പിക്കുന്നതാണ്. അതിന്റെ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

ശ്രീ. പി. അബ്ദുൽ ഹമീദ്: സർ, കോഴിക്കോട് വിമാനത്താവളത്തിന്റെ വികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 2023-ൽ ഏകദേശം പന്ത്രണ്ടര ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുത്തു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സമയത്ത് ഭൂവുടമകൾ ചില

വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമായാണ് ഭൂമി വിട്ടുതന്നത്. നഷ്ടപ്പെടുന്ന റോഡ് ആക്സസ് ശരിയാക്കി നൽകണമെന്നും അവശേഷിക്കുന്ന ഭൂമിയിൽ കെട്ടിടങ്ങൾ, വീടുകൾ എന്നിവ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള എൻ.ഒ.സി. കാലതാമസമില്ലാതെ ലഭ്യമാകുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും ജനപ്രതിനിധികളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ജില്ലയുടെ ചുമതലയുള്ള ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി ശ്രീ. വി. അബ്ദുറഹിമാനോട് ആവശ്യപ്പെടുകയും അത് സമ്മതിച്ചതിനുശേഷമാണ് അവർ ഭൂമി വിട്ടുതന്നത്. 2023-ൽ ഭൂമി വിട്ടുനൽകി, എന്നാൽ ഇതുവരെയും അവർ ഉന്നയിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ പൂർത്തീകരിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ജയിലിൽ താമസിക്കുന്നതുപോലെയാണ് ഭൂമി വിട്ടുതന്നവർ ഇപ്പോൾ ജീവിക്കുന്നത്, അവർക്ക് പള്ളിക്കൂടങ്ങളിലും ആരാധനാലങ്ങളിലും പോകാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് അടിയന്തരമായി ഈ വിഷയത്തിൽ ഇടപെട്ട് ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?

<u>ശ്രീ. കെ. രാജൻ</u>: സർ, അങ്ങുതന്നെ ഈ ചോദ്യം ചോദിച്ചത് വളരെ നന്നായി. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ശ്രീ. സണ്ണി ജോസഫ് കൂടി കണ്ണൂർ വിമാനത്താവളത്തിന്റെ ഇച്ഛാശക്തിയെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞല്ലോ? കോഴിക്കോട്

വിമാനത്താവളത്തിന്റെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടികളുടെ നിലവിലെ അവസ്ഥയെക്കുറിച്ച് ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം പരിശോധിക്കണമെന്ന അഭ്യർഥന എനിക്കുണ്ട്. മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ ആളുകൾക്ക് അതറിയാം. സാമൂഹികാഘാത പഠനത്തിന്റെ പേരിൽ ആ പദ്ധതി എത്രതവണയാണ് മാറ്റിവയ്ക്കേണ്ടിവന്നത്? ശ്രീ. ടി. വി. ഇബ്രാഹിമിനും ഇതിനെക്കുറിച്ച് അറിയാവുന്നതാണ്. കഴിഞ്ഞ ഗവൺമെന്റിന്റെ അവസാന കാലത്ത് അതിനുവേണ്ടി കൊടുത്ത എൽ.എ. ഓഫീസ് ടെർമിനേറ്റ് ചെയ്തു. വീണ്ടും ഇടതുപക്ഷ ഗവൺമെന്റ് അധികാരത്തിൽ വന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെയും ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി ശ്രീ. വി. അബ്ദുറഹിമാന്റെയും ആവശ്യപ്രകാരം ആ ഓഫീസ് അവിടെ വീണ്ടും ആരംഭിക്കുകയായിരുന്നു. എന്തായിരുന്നു അതിന്റെ പിന്നിലുള്ള പ്രശ്നം? ആളുകൾ സൃഷ്ടിച്ച വിവിധ കാരണങ്ങളാൽ ദീർഘകാലം കോഴിക്കോട് വിമാനത്താവളത്തിലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാൻ ഗവൺമെന്റിനെ അനുവദിക്കാത്ത വിധത്തിലുള്ള പ്രശ്നമുണ്ടായി. ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി ശ്രീ. വി. അബ്ദുറഹിമാന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ആ ജില്ലയിൽ എന്താണോ വാഗ്ദാനം ചെയ്തത് അത് പൂർണ്ണമായും ഗവൺമെന്റ് നടപ്പാക്കുകയും

സമയബന്ധിതമായി ആ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുകയും ചെയ്യും.

ശ്രീ. തോമസ് കെ. തോമസ്: സർ, കുട്ടനാടിൽ 13 പഞ്ചായത്താണുള്ളത്. അവയിൽ ഡിജിറ്റൽ സർവേ പൂർത്തിയാകാത്ത മൂന്നുനാല് പഞ്ചായത്തുകളുണ്ട്. തീരദേശ പ്രദേശത്തുള്ള ആളുകളെല്ലാം സങ്കടകരമായ അവസ്ഥയിലാണ്. അതിനാൽ അടിയന്തരമായി കളക്ടറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു യോഗം ചേരാൻ അങ്ങ് അനുവദിക്കുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, കുട്ടനാടിന്റെ പ്രശ്നത്തിൽ അനുഭാവപൂർണ്ണമായിട്ടുള്ള പരിഗണനയാണ് ഗവൺമെന്റിനുള്ളത്. അങ്ങ് ആവശ്യപ്പെട്ടതുപോലെയുള്ള ഒരു യോഗം ചേരാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. കെ. പ്രേംകുമാർ: സർ, താലൂക്ക് ആസ്ഥാനമായ ഒറ്റപ്പാലത്തെ ഗതാഗത കുരുക്കിന് ശാശ്വത പരിഹാരം കണ്ടെത്താൻ രണ്ട് സുപ്രധാനമായ പദ്ധതികൾ കിഫ്ബി പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി മുന്നോട്ട് പോവുകയാണ്. അതിലൊന്ന് ഈസ്റ്റ് ഒറ്റപ്പാലം പാലവും മറ്റൊന്ന് ഒറ്റപ്പാലം ബൈപ്പാസുമാണ്. ഏതാണ്ട് 85 ശതമാനം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്ന പ്രവൃത്തി പൂർത്തീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ശേഷിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾകൂടി ത്വരിതഗതിയിലാക്കാൻ ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ

കഴിയുമെങ്കിൽ ഒരു യോഗം വിളിച്ചുചേർത്ത് എത്രയും പെട്ടെന്ന് ആരംഭിക്കാനാവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, ഒറ്റപ്പാലം ബൈപ്പാസ് ഒരു ചരിത്ര സംഭവമാണ്. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം നേരത്തെ കത്തെഴുതി നൽകിയതിനെത്തുടർന്ന് അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ പ്രത്യേകമായി കോ-ഓർഡിനേറ്റ് ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അംഗം ആവശ്യപ്പെട്ടതുപോലെ ഈ കാര്യങ്ങളിൽ പ്രത്യേക യോഗം വിളിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. ഡി. കെ. മുരളി: സർ, 2013-ലെ LARR ആക്ട് അനുസരിച്ച് വില നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്നും അത് മുൻ നിയമത്തേക്കാൾ എന്തുമാത്രം വ്യത്യാസപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നെന്നും വിശദീകരിക്കാമോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, ഇതൊരു പ്രധാനപ്പെട്ട വിഷയമാണ്. 1894-ലെ ലാൻഡ് അക്വിസിഷൻ ആക്റ്റ് പ്രകാരമാണ് മുമ്പ് ഭൂമി ഏറ്റെടുത്തിരുന്നത്. ആ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലും ഇതും തമ്മിൽ അജഗജാന്തര വ്യത്യാസമുണ്ട്. നേരത്തെയുള്ളതിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമായി ഇപ്പോൾ മൾട്ടിപ്പിൾ ഫ്രാക്ചറുണ്ട്. അതായത് ഒരു നഗരത്തിൽനിന്ന് പത്ത് കിലോമീറ്റർ,

ഇരുപത് കിലോമീറ്റർ, മുപ്പത് കിലോമീറ്റർ, നാല്പത് കിലോമീറ്റർ എന്നിങ്ങനെ വ്യത്യാസമുണ്ട്. നാല്പത് കിലോമീറ്റർ കഴിഞ്ഞാൽ നിലവിലുള്ള വിലയുടെ ഇരട്ടിവില നമുക്ക് ലഭ്യമാകും. നേരത്തെ മുപ്പത് ശതമാനം സൊലേഷ്യയാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. ഇപ്പോൾ അത് നൂറ് ശതമാനമായി വർധിപ്പിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2013-ലെ നിയമത്തിൽ മൂന്ന് വർഷത്തിനുള്ളിൽ ആ പ്രദേശത്ത് ക്രയവിക്രയം ചെയ്ത ആധാരങ്ങളുടെ ഏറ്റവും കൂടിയ വിലയാണ് നമുക്ക് എടുക്കാൻ കഴിയുന്നത്. എന്നാൽ 1894-ലെ നിയമപ്രകാരം കമ്പോളവില നിശ്ചയിക്കുന്ന ശതമാനവും സദൃശ്യമായിട്ടുള്ള വിലയും മാത്രമേ എടുക്കാൻ കഴിയൂ. അതിനേക്കാൾ ആകർഷകമായത് 4(1) നോട്ടിഫിക്കേഷൻ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച് അവാർഡ് ചെയ്യുന്നതുവരെയുള്ള കാലത്ത് 12 ശതമാനം പലിശ ആളുകൾക്ക് ലഭ്യമാകുന്നുവെന്നതാണ്. യഥാർഥത്തിൽ, ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ അവരുടെ മാർക്കറ്റ് വിലയുടെ നാലിരട്ടിവരെ വില കിട്ടാവുന്ന വിധത്തിലാണ് 2013-ലെ LARR നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിലെ കാലതാമസം ഒഴിവാക്കാൻ പ്രത്യേക നിയമനിർമ്മാണം കൂടി നടത്തിയാൽ ഭൂമിക്ക് നല്ല വില ലഭിക്കുന്നതാണ്. ഇന്ത്യയിലെ പല ഭാഗങ്ങളിലേയ്ക്കും ആട്ടിയോടിക്കപ്പെടുന്ന

ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള നിയമമാണിത്. ആ വിധത്തിലുള്ള വില നൽകുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

ശ്രീ. എം. എസ്. അരുൺ കുമാർ: സർ, മാവേലിക്കര മിച്ചൽ ജങ്ഷന്റെ കാര്യം അങ്ങേയ്ക്ക് പ്രത്യേകമായി അറിയാവുന്നതാണ്. 30 വർഷം കഴിഞ്ഞിട്ടും മിച്ചൽ ജങ്ഷനിൽ വരുന്നവർക്കൊന്നും വഴി തെറ്റില്ലെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. അത്രമാത്രം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാൻ കഴിയാതെ വികസനമില്ലാതെ നിൽക്കുന്ന സാഹചര്യമാണ് അവിടെയുള്ളത്. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനും വികസനത്തിനുമായി 25 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ, പ്രസ്തുത ഭൂമി കോടതി പരിഗണനയിലായതിനാൽ നാളിതുവരെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യമാണ് അവിടെയുള്ളത്. ഗവൺമെന്റിന്റെ ഇടപെടലും ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രിയുടെ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും ഇക്കാര്യത്തിൽ വേണമെന്നുള്ള ജനങ്ങളുടെ ആവശ്യം അങ്ങ് സാധ്യമാക്കുമോ?

ശ്രീ. കെ. രാജൻ: സർ, മാവേലിക്കരയിലെ മിച്ചൽ ജങ്ഷൻ സർക്കാരിന്റെ ഒരു തീരാവേദനയാണ്. അവിടെ സർക്കാരിന്റെയോ സർക്കാർ ഏജൻസികളുടെയോ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയോ ഇടപെടലല്ല

പ്രശ്നമായിരിക്കുന്നത്. തുടർച്ചയായ കോടതി ഇടപെടലാണ് അവിടത്തെ പ്രശ്നം. 4(1) നോട്ടിഫിക്കേഷൻ മൂന്നുതവണ മാറ്റി നൽകുകയും എക്സ്പെർട്ട് കമ്മിറ്റിയെ രണ്ട് തവണ മാറ്റി നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തതാണ്. ഇതെല്ലാം കോടതി ഇടപെടലിന്റെ ഭാഗമാണ്. കോടതിയിൽ സർക്കാർ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നുണ്ട്. നടപടികൾ വേഗത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതാണ്.

<u>ശ്രീമതി സി. കെ. ആശ</u>: സർ, പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ ചോദ്യങ്ങൾ, ഇവിടെ വികസനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഭൂമി ഏറ്റെടുത്ത് കുടിയൊഴിപ്പിക്കപ്പെടുമെന്നും നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുകയില്ലെന്നുമുള്ള തെറ്റിദ്ധാരണയുളവാക്കുന്നതാണ്. വികസനപ്രവർത്തനങ്ങൾ മുടക്കുകയെന്നതാണ് അവരുടെ ലക്ഷ്യം. അതുകൊണ്ട് ഒരു കാര്യത്തിൽ വ്യക്തതവരുത്തുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ളതാണ് എന്റെ ചോദ്യം. കേരളത്തിൽ ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി എത്ര ഭൂമി ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്; എത്ര തുക നഷ്ടപരിഹാരമായി നൽകിയിട്ടുണ്ട്; വ്യക്തമാക്കാമോ?

<u>ശ്രീ. കെ. രാജൻ</u>: സർ, കേരള ചരിത്രത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ഭൂമി

ഏറ്റെടുത്ത കാലമാണിത്. കേരളം നിലവിൽ വന്നതിനുശേഷം 7282.98 ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുത്ത് വിവിധ വകുപ്പുകൾക്ക് നൽകി. ഈ കാലയളവിനുള്ളിൽ കേരളം ദേശീയപാതയുടേതുൾപ്പെടെ 31264.712 കോടി രൂപ കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ കിഫ്ബി മുഖേനയുള്ള പുരോഗതി

2(*392) ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ:
ശ്രീ. കെ. വി. സുമേഷ്:
ശ്രീ. പി. ടി. എ. റഹീം:
ശ്രീ. സേവ്യർ ചിറ്റിലപ്പിള്ളി: താഴെ കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക്

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ-തൊഴിൽ വകുപ്പുമന്ത്രി സദയം മറുപടി പറയുമോ:

(എ) സംസ്ഥാനത്തെ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ കിഫ്ബി മുഖേനയുള്ള പുരോഗതി വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ;

(ബി) ഡിജിറ്റൽ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ കിഫ്ബി ഫണ്ടുകൾ എത്രമാത്രം സഹായകമായെന്ന് വിശദമാക്കാമോ;

(സി) സംസ്ഥാനത്തെ വിദ്യാലയങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനത്തിൽ കിഫ്ബിയുടെ പങ്ക് വ്യക്തമാക്കാമോ;

(ഡി) വിദ്യാലയങ്ങളുടെ കലാകായിക രംഗത്തെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളിൽ എന്തൊക്കെ മാറ്റങ്ങളാണ് കിഫ്ബി മുഖേന വരുത്തിയിരിക്കുന്നതെന്ന് വിശദമാക്കുമോ;

(ഇ) നിലവിൽ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് കിഫ്ബിയുമായി ചേർന്ന് നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ വിശദമാക്കുമോ?

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ-തൊഴിൽ വകുപ്പുമന്ത്രി ചുമതലപ്പെടുത്തിയതനുസരിച്ച് മത്സ്യബന്ധനം, സാംസ്കാരികം, യുവജനകാര്യ വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ): സർ,

(എ) ഉണ്ട്. വിശദമായ മറുപടി അനുബന്ധം-1 ആയി ചേർക്കുന്നു+.

(ബി) കേരളത്തിലെ പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിൽ ഡിജിറ്റൽ വിദ്യാഭ്യാസം പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന് കിഫ്ബി ഫണ്ടുകൾ വളരെ സഹായകമായിരുന്നു. കിഫ്ബി ഫണ്ട് പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിലെ, Kerala Infrastructure and Technology for Education (KITE) സംസ്ഥാനത്തെ സെക്കൻഡറി, ഹയർ സെക്കൻഡറി ക്ലാസ് മുറികൾ സമ്പൂർണമായി ഡിജിറ്റലാക്കുകയും പ്രൈമറി വിഭാഗം

\+ അനുബന്ധം-1 ആയി ചേർക്കുന്നു.

സ്കൂളുകളിൽ ഹൈടെക് ലാബ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്തത്. സംസ്ഥാനത്തെ സർക്കാർ, എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകൾ ഹൈടെക് ആക്കുന്നതിന് ' KITE' 682.06 കോടി രൂപ കിഫ്ബി മുഖേന ഇതുവരെ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. നേരത്തെ വ്യക്തമാക്കിയതുപോലെ 'Samagra plus', 'Sampoorna', 'Sahitham' എന്നീ പോർട്ടലുകൾക്ക് പുറമെ ഇന്ത്യയിലെ സ്കൂൾ കുട്ടികളുടെ ഏറ്റവും വലിയ ഐ.ടി. കൂട്ടായ്മയായ 'Little KITEs' പദ്ധതിക്കും ഈ സംവിധാനങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. 'Little KITEs' പദ്ധതിയിലൂടെ ' KITE' നടത്തിയ ഡിജിറ്റൽ വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വികസിത രാജ്യങ്ങൾക്കുവരെ മാതൃകയാണെന്ന് UNICEF-ന്റെ പഠനറിപ്പോർട്ട് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. Artificial Intelligence, Fact-checking, Robotics തുടങ്ങിയ നവീന മേഖലകൾവരെ ഇന്ന് നമ്മുടെ ICT (Information and Communication Technology) പാഠപുസ്തകത്തിൽ ഇപ്രകാരം രാജ്യത്താദ്യമായി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്

(സി) ഗുണമേന്മയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായുള്ള ശ്രമങ്ങൾക്ക് ഏറെ സഹായകമാണ് മെച്ചപ്പെട്ട ഭൗതികസൗകര്യങ്ങൾ. സർക്കാർ വിദ്യാലയങ്ങളുടെ ഭൗതിക സൗകര്യവികസന കാര്യത്തിൽ വലിയ

തോതിൽ മുന്നേറാൻ കിഫ്ബി ഫണ്ടുവഴി നമുക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്ത് 973 സർക്കാർ വിദ്യാലയങ്ങളുടെ ഭൗതികസൗകര്യവികസനത്തിന് കിഫ്ബി ധനസഹായം നിർണ്ണായക പങ്ക് വഹിച്ചു. 5 കോടി, 3 കോടി, 1 കോടി ധനസഹായമാണ് പ്രാരംഭഘട്ടത്തിൽ വിഭാവന ചെയ്തത്. എന്നാൽ, rate revision വന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ടെൻഡർ നടപടികൾ പൂർത്തീകരിക്കാത്ത 3 കോടി രൂപയുടെ ധനസഹായം 3.9 കോടി രൂപയായും 1 കോടി രൂപ എന്നത് 1.3 കോടി രൂപയായും വർധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏതാണ്ട് 2,565 കോടി രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി കിഫ്ബി മുഖേന ഭൗതിക സൗകര്യ വികസനത്തിനായി വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിന് ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്.

കൂടാതെ ഫിഷറീസ് വകുപ്പിലൂടെ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ കുട്ടികൾ പഠിക്കുന്ന 57 സ്കൂളുകൾക്ക് 66 കോടി രൂപയുടെ ഭൗതികസൗകര്യ വികസനത്തിനായി കിഫ്ബി മുഖേന ധനസഹായം ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്.

(ഡി) കലാരംഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കിഫ്ബി പദ്ധതിയിൽ പ്രത്യേകം സ്കീമുകളൊന്നുമില്ല. കായികരംഗത്ത് അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ

മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കിഫ്ബി മുഖാന്തരം നടന്നുവരുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിശദമായ മറുപടി അനുബന്ധം-2 ആയി ചേർക്കുന്നു+.

(ഇ) പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞത്തിന്റെ ഭാഗമായി സ്കൂളുകളെ മികവിന്റെ കേന്ദ്രമാക്കുന്ന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഭൗതികസൗകര്യ വികസനത്തിനായി 5 കോടി രൂപ കിഫ്ബി പദ്ധതി മുഖേന 141 സ്കൂളുകൾക്കും 3 കോടി രൂപ കിഫ്ബി പദ്ധതി മുഖേന 386 സ്കൂളുകൾക്കും 1 കോടി രൂപ കിഫ്ബി പദ്ധതി മുഖേന 446 സ്കൂളുകൾക്കും ഭരണാനുമതി നൽകിയിരുന്നു. ആകെ അനുവദിച്ച 973 സ്കൂളുകളിൽ 518 സ്കൂളുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. ശേഷിക്കുന്ന സ്കൂളുകളുടെ നിർമ്മാണം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലാണ്.

ഇതുകൂടാതെ തീരദേശ മേഖലയിലെ 57 സ്കൂളുകൾക്ക് കിഫ്ബി പദ്ധതി പ്രകാരം ഫണ്ടനുവദിച്ച് തീരദേശ വികസന കോർപ്പറേഷൻവഴി നിർമ്മാണം നടന്നുവരുന്നു. ഇതിൽ 47 സ്കൂളുകളുടെ നിർമ്മാണം ഇതിനോടകം പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശേഷിക്കുന്ന സ്കൂളുകളുടെ നിർമ്മാണം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലാണ്.

\+ അനുബന്ധം-2 ആയി ചേർക്കുന്നു.

ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ: സർ, കേരളത്തിന്റെ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ മേഖല ഈ ഗവൺമെന്റിന്റെ കാലത്ത് വലിയ മികവിലേക്ക് ഉയർന്നതാണ്. അതിന് കിഫ്ബിയുടെ ധനസഹായം വലിയ പിന്തുണയുമായിട്ടുണ്ട്. കിഫ്ബി ധനസഹായത്തോടെ ' KITE' നടപ്പിലാക്കിയ ഹൈടെക് സ്കൂൾ പദ്ധതിയുടെ ഫലപ്രാപ്തി പഠനം ഏതെങ്കിലും നടന്നിട്ടുണ്ടോ; ഇതിനെക്കുറിച്ച് ഏതെങ്കിലും അന്താരാഷ്ട്ര ഏജൻസികൾ പഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ടോ?

ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ: സർ, വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടൊരു ചോദ്യമാണ്. Intel Corporation-ന്റെ സഹായത്തോടെ അമേരിക്കയിലെ OHIO സർവകാലാശാല ' KITE' -ന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ നടപ്പാക്കിയ ഹൈടെക് സ്കൂൾ പദ്ധതിയുടെ ഫലപ്രാപ്തി പഠനം 2020-ൽ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ അധ്യാപകർ ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനങ്ങൾ അവയുടെ അക്കാദമികവശം ചോർന്നുപോകാതെ ഉപയോഗിക്കുന്നുവെന്ന് ഈ പഠനം അടിവരയിടുന്നുണ്ട്. ഹൈടെക് പദ്ധതിയുടെ തുടർച്ചയായി ' KITE' നടപ്പാക്കുന്ന 'Little KITEs' ഐ.റ്റി. ക്ലബുകളെക്കുറിച്ച് UNICEF പഠനം നടത്തുകയും ഈ മാതൃക വികസിതരാജ്യങ്ങൾക്ക് ഉൾപ്പെടെ അനുകരിക്കാവുന്നതാണെന്ന് രേഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ: സർ, സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ സഹായം നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്ത് സാധ്യമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഹൈടെക് പദ്ധതിയിലൂടെ എത്രമാത്രം ഉപകരണങ്ങളാണ് നമ്മുടെ സ്കൂളുകളിൽ വിന്യസിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നുള്ള കാര്യം വ്യക്തമാക്കാമോ?

ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ: സർ, കേരളത്തിലെ എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകൾക്കും ഗവൺമെന്റ് സ്കൂളുകൾക്കും ഒരേതരത്തിലുള്ള സംവിധാനമാണ് ഹൈടെക് പദ്ധതിയിലൂടെ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഹൈടെക് സ്കൂൾ, ' Hi-Tech Lab Project' പ്രകാരം, laptop - 135551, multimedia projector - 69945, USB Speaker – 100439, mounting kit - 43250, screen - 23098, Television - 4545 Tel (43 inch), printer - 4601, Camera - 4578, web cam - 4720 എന്നീ ഉപകരണങ്ങൾ കിഫ്ബി ഫണ്ടുപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് സർക്കാർ എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകൾക്ക് 'KITE' വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ സ്കൂളുകൾക്കും ഒരേതരത്തിലുള്ള സഹകരണവും സഹായവുമാണ് ഗവൺമെന്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.

ശ്രീ. കെ. വി. സുമേഷ്: സർ, നമ്മുടെ സ്കൂളുകളിൽ നിരവധി ഹൈടെക് ഉപകരണങ്ങൾ ഗവൺമെന്റ് ആധുനികവത്കരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി

സ്ഥാപിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ പ്രവർത്തനം നിലവിൽ എങ്ങനെയാണ്; അതോടൊപ്പം വാറന്റി കാലയളവിനുശേഷം എ.എം.സി. (Annual Maintenance Contract) സംവിധാനം നിലവിലുണ്ടോ?

<u>ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ</u>: സർ, ഏതാണ്ട് 93% ഉപകരണങ്ങളും പ്രവർത്തനക്ഷമമാണെന്നാണ് നമ്മുടെ പഠനത്തിൽനിന്നും പരിശോധനയിൽനിന്നും മനസ്സിലായിട്ടുള്ളത്. എന്നാലും 5 വർഷത്തെ വാറന്റി ഈ കാലയളവിൽ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അതിനുവേണ്ടി ‘ KITE’ എ.എം.സി. ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

<u>ശ്രീ. പി. ടി. എ. റഹീം</u>: സർ, ക്ലാസ് മുറികൾ ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്യുമ്പോൾ ലോകമെമ്പാടും അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രധാന പ്രശ്നം ഡിജിറ്റൽ പ്രാവീണ്യമുള്ളവരും ഇല്ലാത്തവരും തമ്മിലുള്ള വിടവ് വർധിക്കുന്നുവെന്നതാണ്. ഈ പ്രശ്നത്തെ കേരളം എങ്ങനെയാണ് അഭിമുഖീകരിക്കുന്നുവെന്നത് വ്യക്തമാക്കാമോ?

<u>ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ</u>: സർ, രാജ്യത്തിനുതന്നെ മാതൃകയാകുന്ന രൂപത്തിലാണ് നമ്മൾ ഈ പ്രശ്നത്തെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്. ചോദ്യം വളരെ പ്രസക്തമാണ്. വികസിത രാജ്യങ്ങളുൾപ്പെടെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന

പ്രധാന പ്രശ്നമാണ് 'digital divide' എന്നത്. എന്നാൽ കേരളം പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളെ ആധുനികവത്കരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സാങ്കേതികവിദ്യാ സൗഹൃദമാക്കാൻ തീരുമാനിച്ചപ്പോൾ കൈക്കൊണ്ട പ്രധാന തീരുമാനം ഒരു കാരണവശാലും 'digital divide' ഉണ്ടാകരുതെന്നാണ്. സാമ്പത്തിക-സാമൂഹിക അന്തരങ്ങൾ, ലിംഗവ്യത്യാസം എന്നിങ്ങനെ ഒന്നും തടസ്സമാകാതെ മുഴുവൻ കുട്ടികൾക്കും നിർഭയമായി ഡിജിറ്റൽ ഉപകരണങ്ങൾ പ്രാപ്തമാക്കുന്നുവെന്നത് ഉറപ്പാക്കാനാണ് 8 മുതൽ 12 വരെ സർക്കാർ-എയ്ഡഡ് വിദ്യാലയങ്ങളിൽ മുഴുവൻ ക്ലാസ്സുകളും സാങ്കേതികവിദ്യാ സൗഹൃദമാക്കിയത്. അതോടൊപ്പം എല്ലാ പ്രൈമറി സ്കൂളുകളിലും കമ്പ്യൂട്ടർ ലാബുകളൊരുക്കാനും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാമൂഹികനീതിയുടെയും അവസരതുല്യതയുടെയും കാര്യത്തിൽ ഒരു തരത്തിലുമുള്ള വിട്ടുവീഴ്ചക്കും സർക്കാർ തയ്യാറല്ല. കൂടാതെ എല്ലാ കുട്ടികളെയും ഉൾച്ചേർക്കുക, ഉൾക്കൊള്ളുക എന്ന നിലപാടാണ് 'നവകേരളം' കർമ്മപദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 'പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം' പദ്ധതിയും അതിന്റെ തുടർച്ചയായി 'വിദ്യാകിരണം' പദ്ധതിയും മുന്നോട്ടുവച്ചത്. എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഒരു വേർതിരിവുമില്ലാതെ ഡിജിറ്റൽ

ഉപകരണങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുള്ളത് നമ്മുടെ സംസ്ഥാനമാണ്. കേരളം ഇന്ത്യക്കുതന്നെ അക്കാര്യത്തിൽ മാതൃകയായിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. സേവ്യർ ചിറ്റിലപ്പിള്ളി: സർ, കിഫ്ബി ധനസഹായത്തോടെ നിർമ്മിച്ച 5 കോടിരൂപ പദ്ധതിയിലെ വടക്കാഞ്ചേരി ബോയ്സ് ഹയർസെക്കൻഡറി സ്കൂളിലെ യു.പി. ബ്ലോക്കിന്റെ നിർമ്മാണം നടന്നുവന്നിരുന്നു. കരാറുകമ്പനിയുടെ അനാസ്ഥ കാരണം കമ്പനിയെ risk and cost-ൽ ടെർമിനേറ്റ് ചെയ്തു. തുടർന്ന് കെട്ടിടനിർമ്മാണം നിലച്ചിരിക്കുകയാണ്. 75 ശതമാനത്തിലധികം പണി പൂർത്തിയായ ഈ കെട്ടിടത്തിന്റെ നിർമ്മാണം അടിയന്തരമായി പുനരാരംഭിക്കണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിക്കുകയാണ്. അത് വേഗത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കാനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ 5 കോടി രൂപയിലാണ് വടക്കാഞ്ചേരി സ്കൂളിന്റെ നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചത്. 70 ശതമാനത്തോളം നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ചു. പക്ഷെ, പൂർത്തീകരിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ കോൺട്രാക്ടറിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിലെ കുറവ് പരിശോധിച്ചപ്പോൾ അയാളെ ടെർമിനേറ്റ് ചെയ്യുന്ന

സാഹചര്യമുണ്ടായി. അതിനുശേഷം നടന്ന നടപടികളുടെ ഭാഗമായി തുടർനടപടികൾ പൂർത്തീകരണ ഘട്ടത്തിലെത്തി. ഇപ്പോൾ അതിന്റെ അവസാനഘട്ടത്തിൽ കിഫ്ബി, Project Execution Document-ന് അംഗീകാരം നൽകി. അതുപോലെതന്നെ, Letter of Acceptance (LOA) നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ അങ്ങയുടെ മണ്ഡലത്തിലെ സ്കൂളിന്റെ പ്രവൃത്തി ആരംഭിക്കുമെന്നാണ് ഇപ്പോൾ പറയാനുള്ളത്.

<u>ശ്രീ. അനൂപ് ജേക്കബ്</u>: സർ, കിഫ്ബി പ്രോജക്ട് മുഖേന ആദ്യം അനുമതി ലഭിച്ച കേരളത്തിലെ പല സ്ഥലങ്ങളിലെയും സ്കൂളുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാകാതെ കിടക്കുന്നുണ്ട്. പിറവം ഹയർസെക്കൻഡറി സ്കൂൾ ഈ നിലയിൽ കിടക്കുകയാണ്. അതിന്റെ ആദ്യഭാഗം പൂർത്തിയായി, തുടർന്ന് രണ്ടാം ഭാഗം പൂർത്തിയാക്കുന്നതിന് അതിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുനരാരംഭിച്ചിട്ടില്ല. ഇത് പൂർത്തിയാക്കുന്നതിന് ഗവൺമെന്റുതലത്തിൽ തീരുമാനം വേണമെന്ന് പറഞ്ഞ് മൂന്നുവർഷം പിന്നിടുകയാണ്. ടി സ്കൂളിന്റെ രണ്ടാംഘട്ട നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അടിയന്തരമായി പൂർത്തിയാക്കാനുള്ള നടപടി

ഗവൺമെന്റുതലത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുമോ?

ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ: സർ, അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ കേരളം നമ്മുടെ രാജ്യത്തിനുതന്നെ മാതൃകയാണെന്നുള്ളത് ഞാൻ ഇവിടെ ആമുഖമായി പറഞ്ഞിരുന്നു. 455 സ്കൂളുകളുടെ കെട്ടിടം ഇനി പൂർത്തീകരിക്കാനുണ്ട്. അതിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം പറഞ്ഞ പിറവം സ്കൂളുൾപ്പെടെ 120 സ്കൂളുകൾ സാങ്കേതികമായ പ്രശ്നങ്ങളുടെ ഭാഗമായി, എല്ലാ വിശദാംശങ്ങളും എന്റെ കൈവശമുണ്ട്. സമയപരിമിതിമൂലം ഞാൻ അതെല്ലാം ഇവിടെ പറയുന്നില്ല. അങ്ങേയ്ക്ക് ആവശ്യമെങ്കിൽ ഞാൻ അതെല്ലാം ലഭ്യമാക്കാം. 120 സ്കൂളുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിൽ സാങ്കേതിക തടസ്സമുണ്ട്. 334 സ്കൂളുകളുടെ നിർമ്മാണം നടന്നുവരികയാണ്. അത് സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കും. 120 സ്കൂളുകളുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഭൂമിയുടെ പ്രശ്നം, മറ്റ് നടപടിക്രമങ്ങളുടെ സാങ്കേതികമായ പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവയുണ്ട്. അങ്ങയുടെ മണ്ഡലത്തിലെ സ്കൂളിന്റെ സാങ്കേതികപ്രശ്നം പരിശോധിച്ച്, അതിൽ ഇടപെട്ട് ഉടൻ പരിഹാരം കാണാൻ ശ്രമിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ: സർ, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്ത് ഒന്നും

രണ്ടും പിണറായി ഗവൺമെന്റുകൾ വരുത്തിയ മാറ്റം കേരളത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസ ചരിത്രത്തിലേറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ ഒന്നാണ്. ഏതാണ്ട് 6000 കോടിയിലധികം രൂപ കേവലം 8 വർഷക്കാലത്തിനിടയിൽ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനത്തിനുവേണ്ടി ഒരു ഗവൺമെന്റ് ചെലവാക്കുക എന്നുപറഞ്ഞാൽ അത് അത്ഭുതകരമായിട്ടുള്ള കാര്യമാണ്. ഐക്യകേരള പിറവിക്കുശേഷം ആകെ ചെലവഴിച്ച തുകയുടെ കണക്ക് പരിശോധിച്ചാൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ തുക ചെലവഴിച്ചത് ഈ ഒമ്പത് വർഷക്കാലമാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. ആ നിലയിൽ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ വലിയ മാറ്റത്തിന് കാരണമായത് ഗവൺമെന്റിന്റെ ശ്രദ്ധാപൂർവമായിട്ടുള്ള 'പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം' തന്നെയാണ്. ആ യജ്ഞം വളരെ സജീവമായി മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകുന്ന ബഹുമാനപ്പെട്ട വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രി ശ്രീ. വി. ശിവൻകുട്ടിയെ ഞാൻ പ്രത്യേകമായി അഭിനന്ദിക്കുകയാണ്. എന്റെ നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽമാത്രം 123 ക്ലാസ്സ് മുറികൾ ഹൈടെക് ക്ലാസ്സ് മുറികളാക്കി എന്നുപറഞ്ഞാൽ കേവലം എഴുതിവയ്ക്കൽ മാത്രമല്ല, എ.സി. ഹൈടെക് ക്ലാസ്സ് മുറികളാക്കി.

ഇന്റർനാഷണൽ സ്കൂളുകളിൽപോലും എന്റെ മണ്ഡലത്തിലെ ഈ 123 ക്ലാസ്സ് മുറികൾക്ക് സമാനമായ സൗകര്യമുണ്ടാകുമെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ് ആവിഷ്കരിച്ച, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയ്ക്ക് കൂടുതൽ ശക്തി പകരുന്ന 'വർണ്ണക്കൂടാരം' എന്ന പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യേകതകൾ വിശദീകരിക്കാമോ?

<u>ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ</u>: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഉന്നയിച്ച രണ്ട് ചോദ്യങ്ങൾക്കും മറുപടി പറയേണ്ടതുണ്ട്. കിഫ്ബി വഴി 1427 കോടി രൂപ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽമാത്രം നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുകൂടാതെ പ്ലാൻ, നബാർഡ്, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ജനപ്രതിനിധികളുടെ ആസ്തി വികസന പദ്ധതികൾ, എസ്.എസ്.കെ.(Samagra Shiksha, Kerala) പദ്ധതികൾ തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ചേർന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതുപോലെ 5000-നും 6000-നും ഇടയിൽ കോടി രൂപ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനം പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ പദ്ധതിയാണ് 'വർണ്ണക്കൂടാരം'. ഈ പദ്ധതി ഏതാണ്ട് 13 വ്യത്യസ്ത മേഖലകളെയാണ് കുട്ടികൾക്കാവശ്യമായ പഠനത്തിനുവേണ്ടി സജ്ജമാക്കിയിട്ടുള്ളത്. കേരളത്തിലെ മിക്കവാറും എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളിലും

4-ഉം 5-ഉം സ്കൂളുകൾ ഇതിനോടകം സെലക്ട് ചെയ്ത് 'വർണ്ണക്കൂടാരം' പദ്ധതി നടപ്പാക്കിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ബാക്കിയുള്ള സ്കൂളുകളിലും ടി പദ്ധതി നടപ്പാക്കാൻ ഗവൺമെന്റ് ശ്രമിക്കുകയാണ്. ഏറ്റവും നവീനമായ ആശയങ്ങൾ കുട്ടികളിലെത്തിക്കാൻ കഴിയുന്ന പഠന സഹായി എന്ന നിലയിൽ 'വർണ്ണക്കൂടാരം' കേരളമാകെ അംഗീകരിച്ചു. ലോകത്തിനുതന്നെ ഇപ്പോൾ മാതൃകയായി മാറിയിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. എം. വിജിൻ: സർ, കിഫ്ബിയിലൂടെ കേരളത്തിലെ ഗവൺമെന്റ് സ്കൂളുകൾ അതിമനോഹരവും ഹൈടെക് ആകുകയും ചെയ്തു. എന്റെ മണ്ഡലത്തിലെ ചെറുകുന്ന് ബോയ്സ് ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ നിർമ്മാണത്തിന് 3 കോടി 90 ലക്ഷം രൂപയുടെ ധനകാര്യ അനുമതി കിഫ്ബിയിൽനിന്നും ലഭിച്ചു. പക്ഷെ, റെയിൽവെയുടെ പെർമിഷനുമായി ബന്ധപ്പെട്ടും സ്ഥലപ്രശ്നങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടും അതിന്റെ കൈമാറ്റവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചില തടസ്സങ്ങൾ ആ പദ്ധതിയിൽ നിലനിൽക്കുകയാണ്. അത്തരം പ്രശ്നങ്ങളിൽ അങ്ങയുടെ ഭാഗത്തുനിന്നും ഒരു സജീവമായ ഇടപെടലുണ്ടായി പരിഹരിക്കാൻ സാധിക്കുമോ?

ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ: സർ, കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ ആകെ 86 സ്കൂളുകളിൽ

48 സ്കൂളുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 38 സ്കൂളുകളുടെ നിർമ്മാണം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ചെറുകുന്ന് ബോയ്സ് ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ നിർമ്മാണം നടന്നുവരുന്ന സ്കൂളാണ്. അത് പ്രത്യേകം പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. ജി. സ്റ്റീഫൻ: സർ, കിഫ്ബി ഫണ്ടുപയോഗിച്ച് സ്കൂൾ കെട്ടിടങ്ങൾ ചെയ്യുമ്പോൾ കിഫ്ബിയിലെ സാങ്കേതിക പരിശോധനകൾക്കുപുറമേ കില, എൽ.എസ്.ജി.ഡി. തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടേതുൾപ്പെടെ മൂന്ന് തലത്തിൽ പരിശോധനകൾ നടത്തുന്നത് പ്രവൃത്തി സമയബന്ധിതമായി മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകുന്നതിന് തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്നുണ്ട്. അരുവിക്കര മണ്ഡലത്തിലെ അരുവിക്കര ഗവൺമെന്റ് ഹയർസെക്കൻഡറി സ്കൂളിൽ കെട്ടിടനിർമ്മാണത്തിനായി 3 കോടി 90 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ചു. എല്ലാ നടപടികളും പൂർത്തിയാക്കി ടെൻഡർ ചെയ്ത് ഒരു കരാറുകാരൻ വർക്ക് ഏറ്റെടുത്ത് എഗ്രിമെന്റ് വയ്ക്കുകയുംചെയ്തു. എഗ്രിമെന്റ് വച്ചശേഷം സ്കൂളിന് സംരക്ഷണ ഭിത്തി (retaining wall) നിർമ്മിക്കണമെന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് കിഫ്ബി ഒരു തർക്കം പുതിയതായി ഉന്നയിച്ചു. അത് സ്കൂൾ കെട്ടിടത്തിന്റെ നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിൽ തടസ്സം

സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുകയാണ്. കുട്ടികൾക്ക് പഠിക്കുന്നതിന് മതിയായ ക്ലാസ് മുറികളോ സൗകര്യങ്ങളോ ഇപ്പോഴില്ല. അടിയന്തരമായി അനാവശ്യ തടസ്സവാദങ്ങൾ ഒഴിവാക്കി എഗ്രിമെന്റ് വച്ചരീതിയിൽത്തന്നെ സ്കൂൾ കെട്ടിടത്തിന്റെ നിർമ്മാണപ്രവൃത്തി ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?

<u>ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ</u>: സർ, അരുവിക്കര മണ്ഡലത്തിലെ സ്കൂളുകൾക്ക് വളരെ നല്ലരീതിയിൽത്തന്നെ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് ഫണ്ടനുവദിച്ച് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അംഗം ഉന്നയിച്ച പ്രശ്നം ബഹുമാനപ്പെട്ട പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തി അടിയന്തരമായി പരിഹാരം കാണുന്നതാണ്. കിഫ്ബി പദ്ധതിക്ക് പ്രത്യേക മാനദണ്ഡങ്ങളാണുള്ളത്. സംസ്ഥാനത്ത് നടക്കുന്ന വികസനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കിഫ്ബി പ്രത്യേകമായ ടെക്നിക്കൽ മെത്തേഡുകളാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. നമ്മുടെ നിലവിലുള്ള സംവിധാനത്തോടൊപ്പം ചേർന്നുപോകുന്നതിൽ ചില കാര്യങ്ങളിൽ പ്രശ്നം വരുന്നുണ്ട്, അത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട എം.എൽ.എ. മുൻകൈയെടുത്ത് ബന്ധപ്പെട്ടവരെ വിളിച്ചുചേർത്ത് പ്രശ്നം

പരിഹരിക്കുന്നതാണ് ഏറ്റവും ഫലപ്രദമെന്ന് തോന്നുന്നു.

ശ്രീ. എം. രാജഗോപാലൻ: സർ, കിഫ്ബയിലൂടെയുള്ള ധനസമാഹരണം പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്ത് അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനം ഉറപ്പുവരുത്തിയപ്പോൾ കേരളത്തിലെ കുട്ടികൾക്ക് ആധുനികവും ഗുണമേന്മയുള്ളതുമായ വിദ്യാഭ്യാസം ആർജ്ജിക്കാൻ അവസരം ലഭിച്ചു.

മി. സ്പീക്കർ: ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം, ചോദ്യത്തിലേക്ക് വരൂ.

ശ്രീ. എം. രാജഗോപാലൻ: സർ, കെട്ടിടനിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ നേരത്തെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന INKEL-ൽനിന്നും അതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം KILA-യിലേക്ക് മാറ്റുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ ആ പ്രവർത്തനം പുരോഗതി കൈവരിച്ചില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇപ്പോഴും പല കെട്ടിടങ്ങളും പൂർത്തിയാകാതെ കിടക്കുകയാണ്. സമയബന്ധിതമായി നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കാനാവശ്യമായ ഇടപെടൽ ഉണ്ടാകുമോ; പൂർത്തീകരിച്ച കെട്ടിടങ്ങളുടെ ഉദ്ഘാടനം സംബന്ധിച്ച് തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുമോ?

ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ: സർ, പൂർത്തീകരിക്കാത്ത കെട്ടിടങ്ങളുടെ എണ്ണവും അതുസംബന്ധിച്ച സാങ്കേതിക പ്രശ്നങ്ങളും ഞാൻ നേരത്തെ

സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു. അത്തരത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കാനുള്ള 120 സ്കൂളുകളുടെ പ്രവൃത്തികളും അടിയന്തര സ്വഭാവത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ സംഭവിച്ചത് ഏതെങ്കിലും ഏജൻസിയെ ഏൽപ്പിച്ചതുമൂലമുള്ള കുഴപ്പംകൊണ്ടല്ല. നിലവിൽ നിർമ്മാണപ്രവർത്തനം നടക്കാതിരുന്ന സ്കൂളുകളുടെ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ ബഹുമാനപ്പെട്ട വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രി ഇടപെട്ട് മറ്റൊരു ഏജൻസിയെ ഏൽപ്പിച്ചശേഷം എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളിലും ഫലപ്രദമായ മാറ്റം വന്നുകഴിഞ്ഞുവെന്നാണ് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നത്. അവശേഷിക്കുന്ന കുറച്ച് സ്കൂളുകളുടെ പ്രശ്നം ഉടനെതന്നെ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയുന്നതാണ്.

<u>ശ്രീ. എ. കെ. എം. അഷ്റഫ്</u>: സർ, മഞ്ചേശ്വരം മണ്ഡലത്തിൽ കിഫ്ബി പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി ധാരാളം സ്കൂളുകൾക്ക് പുതിയ കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പല സ്കൂളുകൾക്കും കളിക്കളമില്ല എന്ന പ്രശ്നം ഇതോടനുബന്ധിച്ച് ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്. എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കി കെട്ടിടം നിർമ്മിക്കുന്ന സമയത്താണ് കളിക്കളം നഷ്ടപ്പെടുന്ന അവസ്ഥ ബോധ്യപ്പെടുന്നത്. എന്റെ മണ്ഡലത്തിലെ ബേക്കൂർ സ്കൂൾ (ജി.എച്ച്.എസ്.എസ്. ബേക്കൂർ) കന്നഡ, മലയാളത്തിൽ ധാരാളം കുട്ടികൾ

പഠിക്കുന്ന ഏറ്റവും മികച്ച സ്കൂളാണ്. എനിക്ക് മുമ്പുള്ള അംഗത്തിന്റെ പരിശ്രമഫലമായിത്തന്നെ ആ സ്കൂളിലേക്ക് ഫണ്ട് അനുവദിച്ചിരുന്നു. നിർമ്മാണപ്രവൃത്തിമൂലം പ്രസ്തുത സ്കൂളിന്റെ കളിക്കളം നഷ്ടപ്പെടുന്ന സാഹചര്യമുണ്ടായപ്പോൾ അവിടെ സംയുക്ത യോഗംചേർന്ന് കെട്ടിടനിർമ്മാണത്തിന്റെ റീ എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കി പ്രവൃത്തി മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകാൻ നിർദേശിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ പലപ്പോഴും പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കാലതാമസം വരുന്നുണ്ട്. നിയോജകമണ്ഡലാടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവൃത്തികൾ വേഗത്തിലാക്കുന്നതിനായി യോഗം വിളിച്ചുചേർക്കുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനായി അങ്ങ് ഇടപെടുമോ?

<u>ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ</u>: സർ, നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് കായിക വകുപ്പ് ഏറ്റെടുത്ത് ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്കുപുറമെ നിരവധി പദ്ധതികൾ കായികമേഖലയ്ക്കായി ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതിൽത്തന്നെ ഭൂരിപക്ഷം പദ്ധതികളും പൂർത്തീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ഉന്നയിച്ച പ്രശ്നം ബഹുമാനപ്പെട്ട പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തി അടിയന്തര പരിഹാരം കാണുന്നതാണ്. കേരളത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ

ഇത്രയധികം സ്കൂളുകൾക്ക്, സ്കൂളുകളുടെ ലിസ്റ്റ് ഞാൻ മേശപ്പുറത്ത് വയ്ക്കുകയാണ്. (ലിസ്റ്റ് മേശപ്പുറത്ത് വച്ചു.)+ നിരവധി സ്കൂളുകൾക്ക് ഗ്രൗണ്ടുകൾ, സിന്തറ്റിക് ട്രാക്ക്, ഫുട്ബോൾ ഗ്രൗണ്ട്, വോളിബോൾ കോർട്ട്, ഇൻഡോർ സ്റ്റേഡിയം ഉൾപ്പെടെയുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ നിർമ്മിച്ച ഒരു കാലം ഇതിനുമുമ്പുണ്ടായിട്ടില്ല. ഇത്തരം പ്രവൃത്തികൾ കായിക വകുപ്പിനെ കൂടാതെ വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുകൂടി ചെയ്ത പ്രവൃത്തികളെക്കുറിച്ചാണ് ഞാൻ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത വിഷയത്തിൽ നമ്മുടെ ഗവൺമെന്റ് വളരെയധികം മുന്നോട്ടുപോയിക്കഴിഞ്ഞു. അവശേഷിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ തീർച്ചയായും പരിഹാരം കാണാൻ സാധിക്കും.

ടൂറിസം മേഖലയിലേയ്ക്ക് കൂടുതൽ സഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കുന്നതിന് പദ്ധതി

3 (*393) ശ്രീ. കെ. ആൻസലൻ ചുമതലപ്പെടുത്തിയതുപ്രകാരം
ശ്രീ. പി. പി. സുമോദ്:
ഡോ. കെ. ടി. ജലീൽ ചുമതലപ്പെടുത്തിയതുപ്രകാരം
(ശ്രീ. വി. ജോയി):
ശ്രീ. പി. പി. ചിത്തരഞ്ജൻ:
ശ്രീ. എ. രാജ: താഴെക്കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പൊതുമരാമത്ത്-വിനോദസഞ്ചാരം വകുപ്പുമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകുമോ:

(എ) ടൂറിസം മേഖലയിലേക്ക് കൂടുതൽ സഞ്ചാരികളെ

+ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

ആകർഷിക്കുന്നതിനും ലോകോത്തര ഡെസ്റ്റിനേഷനെന്ന രീതിയിൽ സംസ്ഥാനത്തെ പരിവർത്തനപ്പെടുത്തുന്നതിനുമായി എന്തെല്ലാം വിപണന പദ്ധതികളാണ് ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നത്; വിശദമാക്കാമോ;

(ബി) ടൂറിസം വിപണന ലക്ഷ്യത്തോടെ സംഘടിപ്പിച്ച ദേശീയ മേളകൾ ഏതൊക്കെയാണെന്നും അവയുടെ നേട്ടങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്നും വിവരിക്കുമോ;

(സി) ആഗോള ടൂറിസ വിപണനം ലക്ഷ്യമാക്കി സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ട അന്താരാഷ്ട്ര മേളകളുടെ ഫലമായി ടൂറിസം രംഗത്ത് നേട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോയെന്ന് വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ; വ്യക്തമാക്കാമോ;

(ഡി) ഈ രംഗത്തെ ഡിജിറ്റൽ വിപണന പ്രോത്സാഹന പദ്ധതികൾ വിശദമാക്കുമോ;

(ഇ) പ്രസ്തുത വിപണന പദ്ധതികളിലൂടെ സംസ്ഥാനത്തിന് എന്തെല്ലാം നേട്ടങ്ങളാണുണ്ടായിട്ടുള്ളതെന്ന് അറിയിക്കുമോ?

പൊതുമരാമത്ത്-വിനോദസഞ്ചാരം വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്): സർ,

(എ) ആഗോള ടൂറിസം രംഗത്ത് 'കേരളം' ഒരു ബ്രാൻഡായി

ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടാനും വിദേശ സഞ്ചാരികളെ കേരളത്തിലേക്ക് കൂടുതൽ ആകർഷിക്കുന്നതിനുമായി നിരവധി പ്രചരണ പദ്ധതികൾ വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് നടപ്പാക്കിവരുന്നുണ്ട്. 2024-ൽ ഇതിനായി പ്രത്യേക ക്യാമ്പയിൻ സംഘടിപ്പിച്ചു. " എന്റെ കേരളം എന്നും സുന്ദരം" എന്ന ക്യാമ്പയിൻവഴി സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ടൂറിസം ആകർഷണം ലോകമെങ്ങും പ്രചരിപ്പിച്ചു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ദേശീയ-അന്തർദേശീയ തലങ്ങളിൽ പ്രശസ്തരായ വ്ലോഗർമാരെ കേരളത്തിലെത്തിച്ച് സോഷ്യൽമീഡിയ പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളിൽ പ്രചരണം സാധ്യമാക്കി. കേരളത്തിന്റെ സൗന്ദര്യവും സാംസ്കാരിക സമ്പന്നതയും ലോകമെമ്പാടുമുള്ള പ്രേക്ഷകരിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനായി സോഷ്യൽ മീഡിയ ഇൻഫ്ലുവൻസർമാരെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കേരളത്തിന്റെ മനോഹരമായ കാഴ്ചകൾ ഇൻസ്റ്റാഗ്രാം, ഫെയ്സ്ബുക്ക് തുടങ്ങിയ ഓൺലൈൻ പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളിലൂടെ ആകർഷകമായ ഫോട്ടോകളും വീഡിയോകളും മുഖേന അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനായി വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് "സോഷ്യൽ മീഡിയ ഇൻഫ്ളുവൻസർ ആക്ടിവിറ്റി" എന്ന പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. ഇത് കേരളത്തിലേക്ക് യാത്ര ചെയ്യാൻ താൽപര്യമുള്ള സഞ്ചാരികളിലേക്ക് നേരിട്ടെത്തുവാനും കേരള ടൂറിസം എന്ന ബ്രാൻഡ്

അവബോധം വർധിപ്പിക്കുവാനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതോടൊപ്പം മിഡിൽ ഈസ്റ്റിൽനിന്നും യൂറോപ്പിൽനിന്നും കൂടുതൽ വിദേശ സഞ്ചാരികളെ കേരളത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനായി സോഷ്യൽ മീഡിയ, ഒ.ടി.ടി., എഫ്.എം. റേഡിയോ, എയർപോർട്ട് തുടങ്ങി വിവിധ പ്ലാറ്റ്ഫോമുകൾ മുഖേന വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് പ്രചാരണം നടത്തിയ Middle East Campaign 2024, International UK OOH Campaign, International Europe Campaign 2023, Destination Wedding Campaign, WhatsApp Campaign, Holiday Heist, Land of Harmony Video Series തുടങ്ങിയ ഇന്റർനാഷണൽ ക്യാമ്പയിനുകൾ ഏറെ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പിന്റെ "ഹ്യൂമൻ ബൈ നേച്ചർ" എന്ന ബ്രാൻഡ് ക്യാമ്പയിൻ ആഗോളശ്രദ്ധ പിടിച്ചുപറ്റിയിരുന്നു. നൂതനമായ ടൂറിസം ഉൽപന്നമെന്ന നിലയിൽ വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് പുതുതായി ആവിഷ്കരിച്ച കാരവൻ ടൂറിസത്തിന് കൂടുതൽ സഞ്ചാരികളെ പ്രത്യേകിച്ച്, വിദേശ സഞ്ചാരികളെ കൂടുതലായി കേരളത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ‘ Keravan Kerala – Caravan Tourism Promotion’ എന്ന പദ്ധതി ആഗോള ശ്രദ്ധ നേടി.

ആഭ്യന്തര- വിദേശ വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ കേരള ടൂറിസത്തിന്റെ സാന്നിധ്യം നിലനിർത്തുന്നതിനും കൂടുതൽ സഞ്ചാരികളെ കേരളത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനുമായി വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് വിദേശ-ആഭ്യന്തര വിപണന മേളകളിൽ പങ്കെടുക്കുകയും ശ്രദ്ധേയ സാന്നിധ്യമായി അവാർഡുകൾ കരസ്ഥമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

(ബി) കേരള ടൂറിസം 2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷം പങ്കെടുത്ത നാഷണൽ ട്രേഡ് ഫെയറുകളായ TTF Kolkata, IITM Bengaluru, TTF Ahmedabad, IITM Hyderabad, OTM Mumbai, SATTE Delhi എന്നീ ട്രേഡ് ഫെയറുകളിൽ ടൂറിസം സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡേഴ്സിനെക്കൂടി പങ്കെടുപ്പിക്കുകയും അതുവഴി കേരളത്തിലെ ടൂർ ഓപ്പറേറ്റേഴ്സ്, ഹോംസ്റ്റേയ്സ്, ഹൗസ്ബോട്ട് തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ ടൂറിസത്തിന് വ്യാവസായികാടിസ്ഥാനത്തിൽ കൂടുതൽ വരുമാനം ലഭിക്കുന്നതിനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ, കേരള ടൂറിസം 2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷം പങ്കെടുത്ത ദേശീയ B2C Meet-കളായ BTF, IITE Bhubaneswar, Tourism Shelter Puthucherry തുടങ്ങിയ പൊതുജനങ്ങൾക്കായുള്ള മേളകളിൽ കേരളത്തെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ദേശീയതലത്തിൽ

പ്രചരിപ്പിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ടൂറിസം വിപണന ലക്ഷ്യത്തോടെ ദേശീയമേളയായ ' Kerala Travel Mart' സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. ' Kerala Responsible Tourism Mission Society' യൂണിറ്റുകൾ പ്രസ്തുത മേളയിൽ വിവിധ സ്റ്റാളുകളിൽ പങ്കെടുത്തിരുന്നു.

ബേപ്പൂർ ആർ.ടി. ഡെസ്റ്റിനേഷനെ അന്താരാഷ്ട്ര ടൂറിസം വിപണിയിൽ വിപണനം ചെയ്യുന്നതിനും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി 2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷം "ബേപ്പൂർ ഇന്റർനാഷണൽ ആർ.ടി. ഫെസ്റ്റ് & ടെക്സ്റ്റൈൽ ആർട്ട് ഫെസ്റ്റ്-2023" നടത്തിയിരുന്നു. ഗുജറാത്ത്, പഞ്ചാബ്, രാജസ്ഥാൻ, പശ്ചിമബംഗാൾ, തമിഴ്നാട്, തെലങ്കാന തുടങ്ങി 24 സംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നുള്ള തുണിത്തര വ്യവസായത്തിലെ കരകൗശല വിദഗ്ധർ ഈ ഫെസ്റ്റിൽ പങ്കാളികളായിരുന്നു. മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ കരകൗശല വിദഗ്ധർക്കൊപ്പം കേരളത്തിലുടനീളമുള്ള ആർ.ടി. യൂണിറ്റുകളും കരകൗശല വിദഗ്ധരും ഈ ഫെസ്റ്റിൽ പങ്കെടുക്കുന്നു. 'ജൻഡർ ഇൻക്ലൂസീവ് ടൂറിസം' എന്ന യു.എൻ. ടൂറിസം ആശയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ' Kerala Responsible Tourism Mission Society നടത്തിവരുന്ന 'സ്ത്രീ സൗഹൃദ ടൂറിസം' പദ്ധതിയുടെ തുടർച്ചയിൽ, "ഗ്ലോബൽ വിമൺ

കോൺഫറൻസ് ഓൺ ജൻഡർ ഇൻക്ലൂസീവ് & റെസ്പോൺസിബിൾ ടൂറിസം 2024" കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാന ടൂറിസം കേന്ദ്രമായ മൂന്നാറിൽവച്ച് 2024 നവംബർ 30 മുതൽ ഡിസംബർ 2 വരെ നടന്നു. കേരളത്തിലെ 'സ്ത്രീ സൗഹൃദ ടൂറിസം' പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ടെക്നിക്കൽ സപ്പോർട്ട് നൽകിവരുന്ന ഐക്യരാഷ്ട്ര സംഘടനയായ യു.എൻ. വിമൺ- ഇന്ത്യയുടെകൂടെ സഹകരണത്തോടെയാണ് ഈ കോൺഫറൻസ് നടപ്പാക്കിയത്. ലിംഗസമത്വവും സ്ത്രീ സൗഹൃദവുമായ ടൂറിസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കേരളത്തിന്റെ പ്രഖ്യാപനം പരിപാടിയുടെ ശ്രദ്ധേയ ആകർഷണമാണ്. ദേശീയ വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ കേരള ടൂറിസത്തിന്റെ സാന്നിധ്യം നിലനിർത്തുന്നതിനും കൂടുതൽ സഞ്ചാരികളെ കേരളത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനുമായി വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് ദേശീയതലത്തിൽ മെട്രോ നഗരങ്ങളായ ഡൽഹി, കൊൽക്കത്ത, ചെന്നൈ, ബെംഗളൂരു, മുംബൈ എന്നീ നഗരങ്ങളിലും ചണ്ഡീഗഡ്, ജയ്പൂർ, പൂനെ, അഹമ്മദാബാദ്, ഹൈദരാബാദ്, സൂറത്ത്, വഡോദര, തുടങ്ങിയ പട്ടണങ്ങളിലും ബിസിനസ്സ് മീറ്റുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിന്റെ ഫലമായി 2024-25 കാലയളവിൽ സംസ്ഥാനത്ത് ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ

എണ്ണത്തിൽ മുൻവർഷങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് 3,75,348-ഓളം സഞ്ചാരികളുടെ വർധവുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

(സി) അന്താരാഷ്ട്ര സന്ദർശകരെ ആകർഷിക്കുന്നതിനും കേരളത്തിന്റെ വൈവിധ്യമാർന്ന ടൂറിസം ഓഫറുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള കേരള ടൂറിസത്തിന്റെ വിപണന തന്ത്രത്തിന്റെ നിർണ്ണായക ഘടകമാണ് അന്താരാഷ്ട്ര ടൂറിസം മേളകളിലെ പങ്കാളിത്തം. ഈ മേളകൾ കേരളത്തിന്റെ ടൂറിസം സാധ്യതകൾ ലോകമെമ്പാടുമുള്ള യാത്രാ പ്രൊഫഷണലുകൾ, ടൂർ ഓപ്പറേറ്റർമാർ, സാധ്യതയുള്ള വിനോദസഞ്ചാരികൾ എന്നിവർക്ക് മുന്നിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള വേദി നൽകുന്നു. ഈ ലക്ഷ്യത്തോടെ അന്താരാഷ്ട്ര വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ കേരള ടൂറിസത്തിന്റെ സാന്നിധ്യം നിലനിർത്തുന്നതിനും കൂടുതൽ സഞ്ചാരികളെ കേരളത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനുമായി വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് WTM ലണ്ടൻ, PATA ട്രാവൽമാർട്ട്, FITUR മാഡ്രിഡ്, ITB Berlin തുടങ്ങിയ വിവിധ അന്താരാഷ്ട്ര ടൂറിസം വിപണന മേളകളിൽ പങ്കെടുക്കുകയും Sydney, Melbourne, Frankfurt, Munich, Barcelona, Milan, Paris, London തുടങ്ങിയ അന്താരാഷ്ട്ര നഗരങ്ങളിൽ ബിസിനസ് മീറ്റുകൾ സംഘടിപ്പിച്ചുവരുന്നു.

പ്രശസ്തമായ ഈ അന്താരാഷ്ട്ര മേളകളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിലൂടെ, ഒരു പ്രമുഖ വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രമെന്ന നിലയിൽ കേരള ടൂറിസം അതിന്റെ ബ്രാൻഡ് ഇമേജ് ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു. വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് നടത്തുന്ന അന്തർദേശീയ പ്രചരണങ്ങളുടെ ഫലമായി 2024-25 കാലയളവിൽ മുൻവർഷങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് 89,317-ഓളം സഞ്ചാരികളുടെ വർധനവുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

(ഡി) കേരളത്തിന്റെ മനോഹാരിത കൂടുതൽ വിനോദസഞ്ചാരികളിലേക്ക് എത്തിക്കാൻ കേരള ടൂറിസം ഡിജിറ്റൽ മാർക്കറ്റിങ് വളരെ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. നൂതനമായ സോഷ്യൽ മീഡിയ മാർക്കറ്റിങ്ങിലൂടെ കേരളത്തിന്റെ ഉയർന്ന നിലവാരമുള്ള ചിത്രങ്ങൾ, ആകർഷകമായ വീഡിയോകൾ, ഉള്ളടക്കങ്ങൾ എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് ഇൻസ്റ്റാഗ്രാം, ഫെയ്സ്ബുക്ക്, യുട്യൂബ്, ട്വിറ്റർ തുടങ്ങിയ വിവിധ പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളിലൂടെ കേരളത്തിന്റെ സൗന്ദര്യവും സംസ്കാരവും അനുഭവങ്ങളും വിനോദസഞ്ചാരികളിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനായി, ‘It’s Kerala Season’, ‘The State of Happiness’, ‘Love is in the Air’ തുടങ്ങിയ സോഷ്യൽ മീഡിയ ക്യാമ്പയിനുകൾ വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കിവരുന്നു. കൂടാതെ ഗൂഗിൾ ആഡ്സ്, സോഷ്യൽ

മീഡിയ പരസ്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയ പ്ലാറ്റ്ഫോമുകൾവഴി ഓൺലൈൻ പരസ്യങ്ങൾ നൽകി കൂടുതൽ സഞ്ചാരികളിലേക്ക് കേരള ടൂറിസത്തിന് എത്തിച്ചേരുന്നതിനുള്ള പ്രചാരണ പരിപാടികളും വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. WhatsApp Chatbot ഉപയോഗിച്ച് ' Holiday Heist Campaign' പോലുള്ള ഇന്ററാക്ടീവ് ക്യാമ്പയിനുകളിലൂടെ വളരെ ഫലപ്രദമായ പ്രചാരണം വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ സഞ്ചാരികൾക്ക് വിവിധ ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുവാൻ നവീകരിച്ച മൊബൈൽ ആപ്പും സൗഹൃദപരവും വിവരദായകവുമായ വെബ്സൈറ്റും കേരള ടൂറിസം വകുപ്പ് പുറത്തിറക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ഡിജിറ്റൽ മാർക്കറ്റിങ് തന്ത്രങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിലൂടെ കേരള ടൂറിസത്തിന് ലോകമെമ്പാടുമുള്ള വിനോദസഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കാനും സംസ്ഥാനത്തെ ഒരു പ്രധാന യാത്രാകേന്ദ്രമായി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും കഴിയുന്നു.

(ഇ) വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കിവരുന്ന വിവിധ ഡിജിറ്റൽ മാർക്കറ്റിങ് ക്യാമ്പയിനുകളിലൂടെ കേരള ടൂറിസത്തിന് ലോകമെമ്പാടുമുള്ള സഞ്ചാരികളിലേക്ക് എത്തിച്ചേരാനും കേരളത്തിന്റെ

മനോഹാരിതയും വൈവിധ്യവും വിവിധ ഓൺലൈൻ മാധ്യമങ്ങളിലൂടെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനും വിനോദ സഞ്ചാരികളുമായി നേരിട്ട് സംവദിക്കാനും വിവരങ്ങൾ നൽകുവാനും വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ താൽപര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി വിപണനതന്ത്രങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്താനും ഗുണകരമാകുന്നു. വിനോദസഞ്ചാരവകുപ്പ് നടത്തിവരുന്ന ഡിജിറ്റൽ മാർക്കറ്റിങ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള നൂതന വിപണന തന്ത്രങ്ങളിലൂടെ കേരളത്തിലേയ്ക്കുള്ള വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ എണ്ണം വർധിക്കുകയും ഹോട്ടലുകൾ, ടൂർ ഓപ്പറേറ്റേഴ്സ് തുടങ്ങിയ വ്യവസായ മേഖലകളിൽ കൂടുതൽ സാമ്പത്തിക നേട്ടവും തൊഴിലവസരങ്ങളും സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ വർഷം വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് കരസ്ഥമാക്കിയ നൂതന ഡിജിറ്റൽ മാർക്കറ്റിങ് ക്യാമ്പയിനിനുള്ള 2024-ലെ PATA ഗോൾഡ് അവാർഡും ITB Berlin, 2025-ലെ ഗോൾഡൻ സിറ്റി ഗേറ്റ് അവാർഡുകളും കേരള ടൂറിസത്തിന്റെ ഡിജിറ്റൽ മാർക്കറ്റിങ് തന്ത്രങ്ങളുടെ ഫലപ്രാപ്തി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.

<u>ശ്രീ. പി. പി. സുമോദ്</u>: സർ, വിദേശ വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ വരവ് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് പരമ്പരാഗതമായ പ്രചാരണങ്ങൾക്കുപുറമെ പുതിയ ഏതെല്ലാം പദ്ധതികളാണ് ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്?

<u>ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്</u>: സർ, നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തേക്ക് വിനോദസഞ്ചാരികൾ കൂടുതലായി വരുന്നത് യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങൾ, മിഡിൽ ഈസ്റ്റ് രാജ്യങ്ങൾ, യു.എസ്. എന്നിവിടങ്ങളിൽനിന്നാണ്. നിലവിൽ വിനോദസഞ്ചാരികൾ സ്ഥിരമായി വരുന്ന രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നുള്ള ആളുകളുടെ എണ്ണത്തിൽ വലിയ വർധനയുണ്ടാകുന്നുണ്ടെങ്കിലും " Look East Policy" എന്നനിലയിൽ ചൈന മുതൽ ഓസ്ട്രേലിയ വരെയുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ ഒരു പ്രത്യേക താൽപര്യത്തോടെയുള്ള മാർക്കറ്റിംഗ് അനിവാര്യമാണെന്ന് പൊതുവെ കാണുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ചൈന മുതൽ ഓസ്ട്രേലിയ വരെയുള്ള രാജ്യങ്ങളിലേക്ക് പ്രത്യേക നിലയിലുള്ള മാർക്കറ്റിങ് ആലോചിക്കുകയാണ്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തെ വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് മലേഷ്യൻ എയർവേയ്സുമായി ഒരു ധാരണയുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വരുന്ന ഏപ്രിൽ മാസം മലേഷ്യൻ എയർവേയ്സ്, 8 രാജ്യങ്ങളിലെ 40 ടൂർ ഓപ്പറേറ്റർമാർ, 15 സോഷ്യൽ മീഡിയ ഇൻഫ്ലുവൻസർമാർ എന്നിവരുമായി തിരുവനന്തപുരത്തും കേരളത്തിലും വരുന്നുണ്ടെന്ന സന്തോഷവിവരം സഭയെ അറിയിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്. 8 രാജ്യങ്ങൾ എന്നുപറയുമ്പോൾ Look East Policy-യുടെ ഭാഗമായി ചൈന മുതൽ ഓസ്ട്രേലിയ വരെയുള്ളവയിൽ

ജപ്പാൻ, ന്യൂസിലാൻഡ്, മലേഷ്യ, ഇന്തോനേഷ്യ എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ട്. നിലവിൽ വിദേശസഞ്ചാരികൾ കുറവുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നും കൂടുതൽ സഞ്ചാരികൾ എത്തിച്ചേരുന്നതിന് സഹായകരമായ സ്ഥിതി ഈ നടപടിയിലൂടെ കൈവരിക്കാനാകും. നിലവിലുള്ള വിപണിക്ക് പുറമെ, നമ്മൾ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധനൽകി ആളുകളെ കൊണ്ടുവരേണ്ട സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയെന്ന കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ ഭാഗമായാണ് മലേഷ്യൻ എയർവേയ്സുമായി ഇത്തരത്തിൽ ഒരു ധാരണയുണ്ടാക്കുന്നത്. ശ്രീലങ്ക എന്ന രാജ്യം പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ടൂറിസ്റ്റ് രാജ്യമായി മാറിയതിന്റെ പ്രധാന കാരണങ്ങളിലൊന്ന് ശ്രീലങ്കൻ എയർവേയ്സ് വഹിക്കുന്ന പങ്കാണ്. ശ്രീലങ്കൻ എയർവേയ്സ് സർവ്വീസ് നടത്തുന്ന രാജ്യങ്ങളിലെല്ലാം ശ്രീലങ്കൻ ടൂറിസത്തിന്റെ പ്രചാരകരായി മാറുന്നുണ്ട്. ആ നിലയിൽ ധാരാളം ആളുകളെ ശ്രീലങ്കൻ എയർവേയ്സ് സ്വമേധയാ ശ്രീലങ്കയിലേയ്ക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ നമ്മൾ ഒരു രാജ്യമല്ല, സംസ്ഥാനമാണ്, നമുക്ക് ഒരു എയർവേയ്സ് സംവിധാനം സ്വന്തമായില്ല തുടങ്ങിയ പരിമിതികളുണ്ടെങ്കിലും ഇത്തരത്തിലുള്ള നീക്കങ്ങൾ നമ്മുടെ വിദേശസഞ്ചാരികളുടെ എണ്ണത്തിൽ വർധനവ് സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന്

സഹായകരമായി മാറും.

ശ്രീ. പി. പി. സുമോദ്: സർ, കേരളത്തിന്റെ ടൂറിസം സാധ്യതകളിലെ പുതിയകാലത്തെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പദ്ധതികളിലൊന്നായ വെൽനെസ് ടൂറിസത്തിന്റെ പ്രചാരണത്തിന് പ്രത്യേകമായ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, 'വെൽനെസ് ടൂറിസം' എന്നത് പ്രത്യകിച്ച് കോവിഡ് മഹാമാരിക്കുശേഷം ലോകത്തുതന്നെ ഒരു ട്രെൻഡായി മാറിയിരിക്കുകയാണ്. കോവിഡിനുശേഷം നിരവധിയായ ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ വരുന്നുണ്ട്. അതിന്റെ ഭാഗമായി ട്രീറ്റ്മെന്റ് പലനിലയിലും നടത്താൻ ആളുകൾ ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്. യാത്രചെയ്ത് ദൂരസ്ഥലങ്ങളിലെത്തി ട്രീറ്റ്മെന്റ് നടത്തുക എന്നത് പൊതുവെയുള്ള താൽപര്യമായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. ലോകത്ത് വെൽനെസ് ടൂറിസത്തിന്റെ ഭാഗമായിമാത്രം 800 ബില്യൻ ഡോളറിന്റെ ഒരു വർഷം വരുമാനം ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിനാണെങ്കിൽ ഈ മേഖലയിൽ അനന്തസാധ്യതയുണ്ട്, പ്രത്യേകിച്ച് ആയുർവ്വേദ രംഗത്താണുള്ളത്. ആ സാധ്യതയെ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ വെൽനെസ്

ടൂറിസത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഒരു വെൽനെസ് ആയുർവ്വേദ കോൺക്ലേവിനെക്കുറിച്ച് ടൂറിസം വകുപ്പ് ആരോഗ്യ വകുപ്പുമായി ചർച്ച ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു. ടൂറിസം പ്രൊമോഷന്റെ ഭാഗമായി ഒരു വെൽനെസ് ആയുർവേദ കോൺക്ലേവ് സംഘടിപ്പിക്കുന്ന കാര്യം ഈ സഭയെ പ്രത്യേകം അറിയിക്കാനായി ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി വെൽനെസ് രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ടൂർ ഓപ്പറേറ്റർമാരെയും മറ്റ് പ്രധാന സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡേഴ്സിനെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കോൺക്ലേവ് സംഘടിപ്പിക്കും. നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിനുപുറത്തുള്ള മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നും മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നും വെൽനെസ് ടൂറിസത്തിന്റെ ഭാഗമായി ആളുകൾ കടന്നുവരുന്നതിന് ഇത് ഏറെ സഹായകരമാകും എന്നുള്ളത് അറിയിക്കാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്.

ശ്രീ. വി. ജോയി: സർ, MICE Tourism (Meetings, Incentives, Conferences and Exhibitions Tourism) കേരളത്തിന്റെ സാധ്യതയായി വളരുകയാണ്. MICE ടൂറിസത്തിലേക്ക് വൻകിട കമ്പനികളെ ആകർഷിക്കാനായി പ്രത്യേക പ്രചാരണം നടത്തുമോ; വർക്കലയെ അതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമോ; ഏറ്റവും വലിയ ടൂറിസം സെന്ററായ വർക്കലയിലെ ക്ലിഫ്

സംരക്ഷണംകൂടി ശ്രദ്ധിക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, കോവിഡ് മഹാമാരിക്കുശേഷം കാണപ്പെട്ട ഒരു പുതിയ ട്രെൻഡാണ് MICE Tourism. നമ്മുടെ സർക്കാർ ഇക്കാര്യത്തിൽ വളരെ നേരത്തേതന്നെ ആലോചനകൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. Meetings, Incentives, Conferences and Exhibitions എന്നിങ്ങനെ MICE ടൂറിസത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയുടെ ഭാഗമായി ലോകത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും മീറ്റിംഗ്സ് നടത്താനും കോൺഫറൻസുകളും എക്സിബിഷനുകളുമൊക്കെ സംഘടിപ്പിക്കാനായി പലരാജ്യങ്ങളിലേക്കും പോകുകയാണ്. ഇതേറ്റവും സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി, MICE ടൂറിസത്തെമാത്രം ലക്ഷ്യംവച്ചുകൊണ്ട് 2025-ൽ കൊച്ചിയിൽവച്ച് ഒരു വലിയ കോൺക്ലേവ് സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് ടൂറിസം വകുപ്പ് ഇപ്പോൾത്തന്നെ തീരുമാനമെടുത്തുകഴിഞ്ഞു, അതിനുള്ള നീക്കങ്ങൾ ആരംഭിക്കുകയുംചെയ്തു. ടൂറിസം ഇൻഡസ്ട്രി വിഭാഗമാണ് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നത്. ടൂറിസം ഇൻഡസ്ട്രി വിഭാഗം നേതൃത്വം നൽകുമ്പോൾത്തന്നെ Kerala Travel Mart, അതിന്റെ നേതൃത്വപരമായ പങ്ക് നിർവഹിക്കുന്നുമുണ്ട്. MICE ടൂറിസത്തിന് വലിയ സാധ്യതയുള്ള വർക്കലയെ നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ

ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട MICE ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രമാക്കി മാറ്റാനുള്ള എല്ലാ ശ്രമവും വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് നടത്തുമെന്ന് അറിയിക്കുകയാണ്.

ശ്രീ. പി. പി. ചിത്തരഞ്ജൻ: സർ, ടൂറിസം രംഗത്ത് കേരളം നല്ല പുരോഗതി കരസ്ഥമാക്കുന്നൊരു കാലമാണ്. അതിന് ബഹുമാനപ്പെട്ട ടൂറിസം വകുപ്പുമന്ത്രിയെ ഞാൻ പ്രത്യേകം അഭിനന്ദിക്കുകയാണ്. ബീച്ച് ടൂറിസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുകൊണ്ട് അതിന്റെ നവീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പാക്കാൻ സാധിക്കാതെ സാങ്കേതിക ബുദ്ധിമുട്ട് നേരിടുകയാണ്. ആലപ്പുഴ ബീച്ച്, ഓമനപ്പുഴ ബീച്ച്, മാരാരി ബീച്ച് തുടങ്ങിയ ബീച്ചുകൾക്കുവേണ്ടി ബജറ്റിൽ ഫണ്ട് വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്; എം.എൽ.എ ഫണ്ടും വച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ ഒന്നും നടപ്പാക്കാൻ സാധിക്കാത്ത നിലയിൽ CRZ (Coastal Regulation Zone) അടക്കമുള്ള ധാരാളം സാങ്കേതിക പ്രശ്നങ്ങൾ നിലനിൽക്കുകയാണ്. ഇതെങ്ങനെ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയുമെന്നത് സംബന്ധിച്ച് ഗവൺമെന്റ് ആലോചിക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഇന്ത്യയിൽ സഞ്ചാരികൾക്ക് താൽപര്യപ്പെടാവുന്ന ബീച്ചുകളുള്ള സംസ്ഥാനം കേരളമാണെന്ന് നിസ്സംശയം നമുക്ക് പറയാൻ സാധിക്കും. അതിനുവേണ്ട മറ്റ്

സംവിധാനങ്ങളൊരുക്കുകയെന്നതാണ് പ്രധാനപ്പെട്ട ഉത്തരവാദിത്വം. അതിലൊന്ന്, adventure water sports വർധിപ്പിക്കുകയെന്നതാണ്. കേരളത്തിലെ ബീച്ച് ടൂറിസം രംഗത്ത് ഇന്ന് രണ്ട് പ്രതിസന്ധികൾ നേരിടുന്നുണ്ട്. അതിലൊന്ന്, ബഹു. എം.എൽ.എ. ശ്രീ. പി. പി. ചിത്തരഞ്ജൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച CRZ-മായി ബന്ധപ്പെട്ട ചില പ്രശ്നങ്ങളും മറ്റൊന്ന്, അനാവശ്യ വിവാദങ്ങളുമാണ്. Water sports-ന്റെ ഭാഗമായി പുതിയൊരു പദ്ധതി വന്നാൽ, അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഉയർന്നുവരുന്ന അനാവശ്യമായ വിവാദങ്ങൾ സഭയിൽ നേരത്തെ ചർച്ച ചെയ്തിരുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ബീച്ച് ടൂറിസവുമായി മുന്നോട്ടുപോകുന്ന ചില ലോബികളുടെ താൽപര്യംകൂടി അതിന്റെ പിന്നിലുണ്ട്. CRZ കേന്ദ്ര നിയമമാണെന്ന് നമുക്കറിയാം. ബഹു. കേന്ദ്രമന്ത്രിയുമായി ഈ വിഷയം ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ കേന്ദ്ര ടൂറിസം വകുപ്പുമന്ത്രിതന്നെ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേന്ദ്ര വകുപ്പുമന്ത്രിയുമായി ഡൽഹിയിലൊരു മീറ്റിംഗ് വിളിച്ചുചേർക്കാമെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ബീച്ച് ടൂറിസത്തിലെ ചില പ്രതിസന്ധികളെ മാറ്റാൻവേണ്ടി CRZ വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എന്തൊക്കെ ഇളവുകൾ വരുത്താനാകുമെന്നുള്ളത് ഈ ചർച്ചയിലൂടെ

യാഥാർത്ഥ്യത്തിലേയ്ക്കെത്തിക്കാനാകുമെന്നാണ് കരുതുന്നത്. അതിൽ പ്രധാനമായും ആലപ്പുഴ ബീച്ച് കേരളത്തിലെ ബീച്ച് ടൂറിസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുന്നിൽത്തന്നെയുണ്ടാകും.

ശ്രീ. എ. രാജ: സർ, വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ കൂടുതൽ വിനോദസഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കുന്നതിനും സ്ത്രീകളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും RT Mission (Kerala Responsible Tourism Mission)-ന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ എന്റെ മണ്ഡലത്തിൽ മൂന്ന് ദിവസം നീണ്ടുനിന്ന 'Global Women Conference' ശ്രദ്ധേയമായ പരിപാടിയായിരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ആകർഷണമെന്നത് സമ്പന്നമായ സാംസ്കാരിക പാരമ്പര്യമാണ്. ഓണാഘോഷം ഉൾപ്പെടെയുള്ള കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക പാരമ്പര്യത്തിന് കൂടുതൽ പ്രചാരം നൽകുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, RT Mission-ന്റെ 'Global Women Conference' വളരെ നല്ലനിലയിൽ സംഘടിപ്പിച്ചതിന് എം.എൽ.എ.-യെ പ്രത്യേകം അഭിനന്ദിക്കാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്. കേരളത്തിലാദ്യമായി ടൂറിസം വകുപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടന്ന 'Global

Women Conference' നല്ല നിലയിൽ വിജയിപ്പിക്കുന്നതിന് എം.എൽ.എ. ഉൾപ്പെടെ വലിയ പങ്കുവഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓണം നമ്മുടെ പ്രധാന ഉത്സവമാണ്. ഓണാഘോഷങ്ങളെ ടൂറിസം ഉൽപന്നമാക്കി മാറ്റുമെന്ന് നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു. 2024-ൽ വളരെ നേരത്തെതന്നെ അതിന്റെ തയ്യാറെടുപ്പ് നടത്തിയിരുന്നു. ദൗർഭാഗ്യവശാൽ ചൂരൽമല ദുരന്തമുണ്ടായി. ഓണക്കാലത്ത് വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലുള്ളവരെ കേരളത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കാൻവേണ്ടി ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രത്യേക മാർക്കറ്റിംഗ് നടത്തിയിരുന്നു. ഇത്തവണയും അതാരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വർഷത്തെ ഓണാഘോഷം ആ നിലയിൽ മാറ്റിത്തീർക്കാനുള്ള എല്ലാ ശ്രമങ്ങളും നടത്താം. എക്സ്പീരിയൻഷ്യൽ ടൂറിസത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഓണത്തെ ഉയർത്തിക്കാട്ടാൻ ആലോചിക്കുന്നുണ്ട്. ഉത്തരവാദിത്വ ടൂറിസത്തിന് ഓണത്തിന്റെ പ്രചരണങ്ങളിൽ പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കാൻ സാധിക്കും. ഓണത്തെ മാത്രമല്ല, കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക ആഘോഷങ്ങളെയും ടൂറിസവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി വലിയ പ്രചാരണ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കാനാകും. കേരളത്തിന്റെ മതസാഹോദര്യമാണ്; കേരളത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ ആതിഥേയ മര്യാദയാണ്. ഇന്ത്യയിലെ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനും കാണാൻ സാധ്യമാകാത്ത നിലയിലുള്ള

കേരളത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ടൂറിസ്റ്റ് ഉൽപന്നമാണ് കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക പ്രത്യേകത. മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളെ മോശമാക്കി പറയുകയല്ല. അതിനെ നമുക്ക് പ്രദർശിപ്പാക്കാൻ സാധിക്കുന്ന നിലയിൽ നമുക്ക് ഓണാഘോഷത്തെ മാറ്റിത്തീർക്കാം.

ശ്രീ. മാണി സി. കാപ്പൻ: സർ, 'ഗ്രീൻ ടൂറിസം' പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി പാലാ ടൗണിന്റെ ഹൃദയഭാഗത്ത് ലണ്ടൻ ബ്രിഡ്ജെന്ന പേരിലൊരു പാലവും കെട്ടിടവും നിർമ്മിച്ച് ആഘോഷപൂർവം ഉത്ഘാടനവും നടത്തിയിരുന്നു. അഞ്ചുവർഷമായി അവിടെ പാമ്പും കാടുംപിടിച്ച് സാമൂഹ്യവിരുദ്ധരുടെ താവളമായി മാറിയിരിക്കുകയാണ്. ഇക്കാര്യം അങ്ങയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, അത് പരിശോധിച്ച് ഇടപെടൽ നടത്താം.

ശ്രീ. രാഹുൽ മാങ്കൂട്ടത്തിൽ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞതുപോലെ കേരളത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രത്യേകത സാംസ്കാരിക തനിമയാണ്. കേരളം കൾച്ചറൽ ടൂറിസത്തിന് വലിയ സാധ്യതയുള്ള മേഖലയായതിനാൽ പാലക്കാട് കൽപ്പാത്തി പോലെയുള്ള സ്ഥലങ്ങളെ

ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് കൾച്ചറൽ ടൂറിസം പദ്ധതി ആവിഷ്ക്കരിക്കാൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യുടെ സഹായത്തോടുകൂടി ' food exploring tourism' പോലുള്ള എന്തെങ്കിലും പദ്ധതി ചെയ്യാൻ വകുപ്പ് ആലോചിക്കുന്നുണ്ടോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ടൂറിസം വകുപ്പ് കൽപ്പാത്തി രഥോത്സവമുൾപ്പെടെയുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ നല്ല നിലയിലുള്ള ഇടപെടൽ നടത്തുന്നുണ്ട്. ടി വിഷയം എങ്ങനെ കൂടുതൽ വികസിപ്പിക്കാമെന്നുള്ളത് നമുക്ക് യോജിച്ച് ചർച്ച ചെയ്ത് മുന്നോട്ടുപോകാം. ഇവിടെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച മറ്റ് വിഷയങ്ങളിലും ആ നിലയിൽ ഇടപെട്ട് മുന്നോട്ടുപോകാവുന്നതാണ്. ' food tourism' -ന്റെ ഭാഗമായി ഇതിനകംതന്നെ ഗതാഗത വകുപ്പുമന്ത്രിയുമായി ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം ഫുഡ് സംബന്ധിച്ച് പ്രത്യേകം താൽപര്യമുള്ള വ്യക്തിയാണ്. അത് ആ നിലയിൽ ചർച്ച ചെയ്ത് വികസിപ്പിച്ചെടുക്കാം.

ശ്രീമതി യു. പ്രതിഭ: സർ, കേരളത്തിലെ എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളും ശരാശരി മലയാളിയെന്ന നിലയിൽ, നമുക്കുപോലും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. പക്ഷേ പല സിനിമകളും കാണുമ്പോഴാണ് ഇത്രയും മനോഹരമായ സ്ഥലങ്ങൾ കേരളത്തിലുണ്ടെന്ന് നമ്മൾതന്നെ അറിയുന്നത്. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ മാത്രമല്ല,

പല നല്ല സ്ഥലങ്ങളിലും സിനിമ ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. മറ്റ് ഭാഷകളിലുള്ള സിനിമാ പ്രവർത്തകർക്ക് നമ്മുടെ നാട്ടിലെ അനുയോജ്യമായ പ്രദേശങ്ങളെ ലൊക്കേഷനാക്കാനും പരിചിതമാക്കാനും സാധിക്കുമോ; അതിനെന്തെങ്കിലും നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, 'സിനിമാ ടൂറിസം' ഇത്തവണ പുതുതായി കൊണ്ടുവന്ന പദ്ധതിയാണ്. ഈ വിഷയം ബഹു. സാംസ്കാരിക വകുപ്പുമന്ത്രിയുമായി രണ്ടുതവണ ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. സിനിമാ ടൂറിസത്തെ രണ്ടുനിലയിലാണ് കാണുന്നത്. മലയാള സിനിമകളുൾപ്പെടെ നിലവിൽ ഷൂട്ട് ചെയ്ത സിനിമകളുടെ ലൊക്കേഷൻ നമുക്കൊരു നൊസ്റ്റാൾജിക് അനുഭവം നൽകുന്നതാണ്. പല സിനിമകളിലുമുള്ള പാട്ടും ചെറുപ്പത്തിലുള്ള കാര്യവും ചിത്രീകരിച്ച രംഗങ്ങളിലെ സ്ഥലങ്ങളുമൊക്കെ കാണുമ്പോൾ ഇപ്പോഴും വല്ലാത്തൊരു താൽപര്യമാണ്. 'വെള്ളാനകളുടെ നാട്' എന്ന സിനിമയിൽ താമരശ്ശേരി ചുരം ചിത്രീകരിച്ച കുതിരവട്ടം പപ്പുവും മോഹൻലാലുമൊക്കെയുള്ള രംഗങ്ങൾ ഇപ്പോഴും നമ്മുടെ മുമ്പിലുണ്ട്. അതിലൂടെ യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾ ഇപ്പോഴും ആ സ്ഥലം ഓർത്തോർത്ത് നിൽക്കുന്ന സ്ഥിതിയാണ്. മുമ്പ് ശ്രീ. എൽദോസ് പി. കുന്നപ്പിള്ളിൽ

ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ മണിച്ചിത്രത്താഴിലെ കുതിരവട്ടം പപ്പു 'വെള്ളം വെള്ളം' എന്നുപറഞ്ഞു ചാടുന്ന സ്ഥലം, അതുപോലുള്ള പല വീടുകളുണ്ട്. സിബിമലയിൽ സംവിധാനം ചെയ്ത 'കിരീടം' സിനിമയിലെ പാലം സിനിമാ ടൂറിസത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കി മാറ്റി അധികം വൈകാതെ അതിന്റെ ഉത്ഘാടനം നടക്കാൻപോകുകയാണ്. രണ്ടാമത്തെ പ്രശ്നം, കേരളത്തിന് പുറത്തുള്ള സിനിമകൾ ഷൂട്ടുചെയ്യാൻ കേരളത്തിലേക്ക് ആളുകളെ ആകർഷിക്കുകയെന്നുള്ളതാണ്. അതിലൂടെ റവന്യൂ വരുമാനം വർധിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കും. അതിന്റെ ഭാഗമായി ഒരു പ്രത്യേക മാർക്കറ്റിംഗ് നടത്തി, സാംസ്കാരിക വകുപ്പുമന്ത്രിയുമായി ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ഉദാഹരണത്തിന് ശ്രീ. മണിരത്നത്തിന്റെ 'മുംബൈ' ഷൂട്ട് ചെയ്തത് ബേക്കലിലാണ്. ഗാനരംഗങ്ങളുൾപ്പെടെ അത്തരത്തിൽ ഷൂട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതുപോലുള്ള സിനിമകൾ ഷൂട്ട് ചെയ്യാൻവേണ്ടി കേരളത്തിലേക്ക് അവരെ കൊണ്ടുവരാൻവേണ്ടിയുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതി ഞങ്ങളൊരുമിച്ച് ആലോചിച്ച് നടപ്പാക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിലാണ്.

<u>ശ്രീ. ടി. ഐ. മധുസൂദനൻ</u>: സർ, ലോകോത്തര ടൂറിസം ഡെസ്റ്റിനേഷനുകൾ കേരളത്തിൽ വളർന്നുവരികയാണ്. ദേശീയപാത

യാഥാർഥ്യമാകുന്നതോടുകൂടി കേരളത്തിലെ എല്ലാ മേഖലയിലേക്കും ആളുകൾക്ക് എളുപ്പത്തിലെത്തിച്ചേരാൻ സാധിക്കുന്ന അന്തരീക്ഷമാണ് സമാഗതമായിട്ടുള്ളത്. ഈ ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് മുക്തവും വൃത്തിയുള്ളതും നല്ല താമസസൗകര്യവും ഒരുക്കുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഇക്കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേക ഇടപെടൽ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രങ്ങൾ നേരിടുന്നൊരു പ്രശ്നം വിവിധ വകുപ്പുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ്. അതിൽ DTPC-യും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുകളുമടക്കമുള്ള വിവിധ വകുപ്പുകളുണ്ട്. വകുപ്പുകൾ ഏകോപിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് നീക്കങ്ങൾ നടക്കുന്നുണ്ട്. പ്രധാനപ്പെട്ട ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രങ്ങളിലൊക്കെ ഡെസ്റ്റിനേഷൻ മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി (DMC) രൂപീകരിച്ച് എം.എൽ.എ.-മാർക്ക് അതിന്റെ ചുമതല നൽകിയാൽ എല്ലാ വകുപ്പുകളെയും ഏകോപിപ്പിച്ച് മുന്നോട്ടുപോകാമെന്ന ആശയം മുന്നോട്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. പല സ്ഥലത്തും DMC-കളുണ്ട്. ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കാൻ സാധിക്കുമോയെന്നുള്ള പരിശോധന നടത്തി ബഹു. എല്ലാ അംഗങ്ങളോടും ചർച്ച ചെയ്തുകൊണ്ട് അതിൽ നിലപാട് സ്വീകരിച്ചാൽ

കുറേക്കൂടി കോ-ഓർഡിനേഷനുണ്ടാകുമെന്നാണ് പൊതുവെ പറയാനുള്ളത്. അക്കാര്യത്തിൽ താമസംവിനാ തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളാം.

പാലങ്ങളുടെ അടിഭാഗങ്ങളിൽ സുസ്ഥിര നഗരസൗന്ദര്യവത്കരണം

4 (*394) ശ്രീ. എം. മുകേഷ്:
ശ്രീ. പി. നന്ദകുമാർ:
ശ്രീമതി ദെലീമ:
ശ്രീ. പി. വി. ശ്രീനിജിൻ: താഴെ കാണുന്ന

ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പൊതുമരാമത്ത്-വിനോദസഞ്ചാരം വകുപ്പുമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകുമോ:

(എ) നഗരമധ്യേയുള്ള പാലങ്ങളുടെ അടിഭാഗങ്ങൾ സുസ്ഥിര നഗരസൗന്ദര്യവത്കരണത്തിനും വാണിജ്യവത്കരണത്തിനും അനുയോജ്യമായ വിധത്തിൽ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് സ്വീകരിച്ചുവരുന്ന നടപടികൾ വിശദമാക്കാമോ;

(ബി) പാലങ്ങളുടെ അടിഭാഗങ്ങളിൽ വാൾ ആർട്ടുകളും മ്യൂറൽ പെയിന്റിംഗുകളും ഉപയോഗിച്ച് സൗന്ദര്യവത്കരിച്ച ഇടങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണ്; വ്യക്തമാക്കാമോ;

(സി) ഈ ഭാഗങ്ങളിൽ ആധുനിക പാർക്കിംഗ് സൗകര്യങ്ങളും ജനകീയ ഔട്ട്ഡോർ പാർക്കുകളും സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വ്യക്തമാക്കാമോ;

(ഡി) പാലങ്ങളുടെ അടിഭാഗങ്ങളിൽ സ്മാർട്ട് മാർക്കറ്റുകളും വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങളും വികസിപ്പിക്കാൻ പദ്ധതിയുണ്ടോ; എങ്കിൽ ഏത് ഏജൻസിയാണ് പ്രസ്തുത പദ്ധതി ഏകോപിപ്പിച്ച് നടപ്പാക്കുന്നത്; സ്വകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരസ്യങ്ങൾ, സി.എസ്.ആർ. ഫണ്ട് എന്നിവ പദ്ധതിക്കായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോയെന്നും എവിടെയെല്ലാമാണ് നിലവിൽ പദ്ധതി ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും അറിയിക്കാമോ; വിശദമാക്കാമോ?

പൊതുമരാമത്ത്-വിനോദസഞ്ചാരം വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്): സർ,

(എ) പൊതുയിടങ്ങളുടെ വികസനത്തിൽ സുസ്ഥിര വികസന പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി രാജ്യത്താദ്യമായി ' ഡിസൈൻ പോളിസി' നടപ്പാക്കിയ സംസ്ഥാനമാണ്, കേരളം. പൊതുമരാമത്ത്, ടൂറിസം മേഖലകളിലാണ് ' ഡിസൈൻ പോളിസി' അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ' ഡിസൈൻ പോളിസി' -യുടെ ഭാഗമായി പാലങ്ങളുടെ അടിഭാഗങ്ങൾ പാർക്കുകളായും പൊതുയിടങ്ങളായും വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായുള്ള ആദ്യപദ്ധതി

കൊല്ലം എസ്.എൻ. കോളേജിന് സമീപം ടൗൺഹാളിന്റെ എതിർവശത്തുള്ള റെയിൽവേ ഓവർ ബ്രിഡ്ജിൽ നടപ്പാക്കി. ടൂറിസം വകുപ്പിന്റെ പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി നിർമ്മിച്ച 'We Park' പൊതുജനങ്ങൾക്ക് തുറന്ന് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഓപ്പൺ ജിം, ചെസ്സ്, ബാഡ്മിന്റൺ-വോളീബോൾ കോർട്ടുകൾ, വാക്കിംഗ് ഏരിയ, ഫുഡ് സ്റ്റാൾ, സ്കേറ്റിംഗ് കോർട്ട് എന്നിവയോടെയാണ് 'വീ പാർക്ക്' നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതോടൊപ്പം പന്നിയങ്കര ആർ.ഒ.ബി, മീഞ്ചന്ത ആർ.ഒ.ബി, ഗുരുവായൂർ ആർ.ഒ.ബി, ദേവദാർ ആർ.ഒ.ബി. എന്നീ ആർ.ഒ.ബി.-കൾക്ക് അടിഭാഗം ‘ We Park’ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഉപയോഗശൂന്യമായി കിടക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളെ പൊതുയിടങ്ങളായി വികസിപ്പിക്കുക വഴി പുതിയ ലെഷർ സെന്ററുകളാണ് സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നത്. നഗര മേഖലകളിലുള്ളവർക്കൊപ്പം ഗ്രാമീണ ജനതയ്ക്കും ഇത്തരം സൗകര്യങ്ങൾ ആസ്വദിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരം ലഭ്യമാകും. തിരുവനന്തപുരത്ത് ബേക്കറി ജംഗ്ഷൻ മേൽപ്പാലത്തിന്റെ കീഴ്ഭാഗം CSR ഫണ്ടുപയോഗപ്പെടുത്തി ആകർഷകമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ

ടൂറിസം വികസന മേഖലയിലെ പുത്തൻ പദ്ധതിയെ ഇതിനോടകം സഞ്ചാരികളും ഏറ്റെടുത്തു കഴിഞ്ഞു.

(ബി) കൊല്ലം എസ്.എൻ. കോളേജ് ജംഗ്ഷനുസമീപം സി. കേശവൻ സ്മാരക ടൗൺ ഹാളിന് എതിർവശത്തുള്ള റെയിൽവേ മേൽപ്പാലം, ഫറോക്ക് പഴയ പാലം എന്നിവയോട് ചേർന്ന് പാർക്കും ചുറ്റുമതിലും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പാർക്കിന്റെ ചുറ്റുമതിലിൽ മ്യൂറൽ പെയിന്റിംഗ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തിരുവനന്തപുരത്തെ ബേക്കറി ഫ്ലൈഓവറിന്റെ തൂണുകൾ CSR ഫണ്ട് മുഖാന്തരം വാൾ ആർട്ടുകളുപയോഗിച്ച് സൗന്ദര്യവത്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(സി) കൊല്ലത്ത് പാർക്കിംഗ് സൗകര്യങ്ങളും ജനകീയ പാർക്കുമാണ് സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഫറോക്ക് പഴയ പാലത്തിനോട് ചേർന്ന് ജനകീയ ഔട്ട് ഡോർ പാർക്ക് സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(ഡി) പദ്ധതി നടപ്പാക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയ്ക്കനുസരിച്ച് വ്യത്യസ്ത ഘടകങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. പരസ്യങ്ങൾ, CSR ഫണ്ട് എന്നിവ ഇതിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് ആലോചിക്കുന്നുണ്ട്.

ശ്രീ. എം. മുകേഷ്: സർ, പാലങ്ങളുടെ അടിഭാഗം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പൊതുയിടങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന ആദ്യ പദ്ധതി കൊല്ലത്ത് വലിയ തരംഗമായി മാറിക്കഴിഞ്ഞു. ഇനി ഈ പദ്ധതിയെ ഏതുനിലയിൽ മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഇന്ത്യയിലാദ്യമായി ടൂറിസം-പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിൽ 'Design Policy' നടപ്പാക്കിയ സംസ്ഥാനം കേരളമാണെന്ന് സന്തോഷത്തോടുകൂടി സഭയെ അറിയിക്കുകയാണ്. അതിന്റെ ഭാഗമായി വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലുള്ളതുപോലെ പാലങ്ങളെ രണ്ട് നിലയിൽ ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രമാക്കി മാറ്റുന്നു. ഒന്ന്, ദീപാലംകൃതമായ പാലങ്ങൾ. കോഴിക്കോട് ഫറോക്ക് മുതൽ തിരുവനന്തപുരം, ആലപ്പുഴ ജില്ലകളിലെ പാലങ്ങൾ ദീപാലംകൃതമാക്കി മാറ്റി നിലവിൽ അത് ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ആയിരക്കണക്കിന് ആളുകളാണ് ദൈനംദിനം ആ പാലങ്ങളിൽ വരുന്നതും സെൽഫി പോയിന്റിൽനിന്നും ഫോട്ടോയെടുക്കുന്നതും അവിടെയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലിരിക്കുന്നതും. നല്ലരീതിയിൽ പ്രാദേശികമായി കച്ചവടം വർധിച്ചുവരുന്നു. രണ്ടാമത്തെ രീതിയാണ് പാലങ്ങൾക്കടിയിലുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ

ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയെന്നുള്ളത്. ഇക്കാര്യം നേരത്തെ സഭയെ അറിയിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ തുടക്കം കുറിച്ചത് കൊല്ലത്താണ്. കൊല്ലത്ത് കാട്ടുപിടിച്ച സ്ഥലത്ത് പാലങ്ങൾക്കടിയിലുള്ള സ്ഥലം ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള നിലപാട് വന്നു. അത് shuttle court, volleyball court, walkway, കുട്ടികൾക്ക് ഇരിക്കാനുള്ള പാർക്ക്, ചെസ് കളിക്കാനുള്ള ബോർഡ്, കലാപരിപാടികൾ അവതരിപ്പിക്കാനുള്ള സ്ഥലം എന്നിങ്ങനെ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് അതിന്റെ എൻ.ഒ.സി. DTPC-ക്ക് നൽകുകയും DTPC അതിന്റെ ഭാഗമായി Kerala Tourism Infrastructure Limited-മായി ചേർന്നുകൊണ്ട് ആ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ഇതൊരു മോഡൽ പദ്ധതിയാണ്. മണ്ഡലത്തിൽ ഇത്തരത്തിൽ സ്ഥലങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽ, പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിന്റെ പാലങ്ങളാണെങ്കിൽ അതിന് എൻ.ഒ.സി. നൽകാൻ പി.ഡബ്ല്യു.ഡി. തയ്യാറാണെന്ന കാര്യം സഭയെ അറിയിക്കുകയാണ്. ഇക്കാര്യം എല്ലാ ബഹു. അംഗങ്ങളോടും അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഗവൺമെന്റ് ഒരു ഫെസിലിറ്റേറ്ററായി നിൽക്കാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾ, പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ

തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് മറ്റ് ഫണ്ടുകളൊക്കെ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് മുന്നോട്ടുപോകാം. എം.എൽ.എ.-മാർ അതിന് നേതൃത്വപരമായ പങ്കുവഹിക്കണം. ഇന്നത്തെ കാലത്ത് ലഹരിക്കെതിരെയുള്ള പോരാട്ടത്തിൽ നിരവധി പ്രതിരോധങ്ങളിലൊരു പ്രതിരോധം കൂടിയായി പൊതുയിടങ്ങളെ വർധിപ്പിക്കുകയെന്ന കാഴ്ചപ്പാടിനുകൂടി ഇത് ഉപകരിക്കും. കൊല്ലത്ത് രാവിലെ മുതൽ രാത്രി ഒരു മണിവരെ പൊതുജനങ്ങൾ ആ സ്ഥലത്തുണ്ടാകുന്നത് കാണാൻ സാധിക്കും. കേരളത്തിൽ നിരവധി പാലങ്ങളുണ്ട്. പി.ഡബ്ല്യൂ.ഡി. ലിസ്റ്റ് ചെയ്തപ്പോൾ അറുപതോളം പാലങ്ങൾ കേരളത്തിൽ ഇതുപോലെ നമുക്കുപയോഗിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്നാണ് കാണുന്നത്. അവിടത്തെ ബഹുമാനപ്പെട്ട നിയമസഭാംഗങ്ങൾ തയ്യാറായി വന്നാൽ രണ്ടുകൈയും നീട്ടി അവരെ സ്വീകരിച്ച് ആ അറുപത് പാലങ്ങളിലും പദ്ധതി നടപ്പാക്കാൻ നമുക്ക് സാധിക്കും. അതിന് അധികം സമയം വേണ്ട. നാലുമാസത്തിനകം ഈ പദ്ധതികൾ യാഥാർഥ്യമാക്കാൻ സാധിക്കും. നിലവിൽ 12 ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കത്ത് നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നതും സഭയെ അറിയിക്കുന്നു.

<u>മി. സ്പീക്കർ</u>: ഓർഡർ.... ഓർഡർ.... ചോദ്യോത്തരവേള

അവസാനിച്ചിരിക്കുന്നു.

(ചോദ്യോത്തരസമയം കഴിഞ്ഞു.)